Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"
A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots
ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 1 | జనవరి 10-1-36 శుక్రవారము | సం॥ చందా 3-0-0.
సంచిక 43

ప్రపంచ యుద్ధము జరుగునా?

ఇటలీ అమానుష కృత్యములు

రెడ్ క్రాస్ [illegible]

అంతర్జాతీయ [illegible] అన్నట

[illegible] లేదినుండి [illegible] పెటనుండుట

[illegible]

వివరముగా ఆలోచనలు జరుగుచుండగా, చిన్న రాజ్యాలవారంతా యీ ఆంక్షను అమలుపరచి యుద్ధాన్ని నిలుపుదల గావించి పట్టుపట్టి దలచుకొన్నట్లును యీ అంశమై బ్రిటన్ ప్రతినిధి యీడెన్ గారు సుముఖుడనియు, ఫ్రాన్సు ప్రతినిధి లావెల్ గారికి యిష్టము లేకపోయినా అంతర్జాతీయ ధర్మాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించడానికి సాహసించ లేనని, నూనె ఆంక్షను అమలు పెట్టవచ్చునని తెలిపినట్లు. ఈ ఆంక్షతో యుద్ధం క్రొత్త రూపము దాల్చగలదు. ఈ ఆంక్షను ప్రతిఘటించడానికై ఇటలీ సాధ్యమైనంతవరకు మనుగోని నూనె నిల్వ చేయుచున్నారు. కాని యీ నిల్వ చేయబడిన నూనె, ఆంక్ష నమలులో పెట్టిన తరువాత యేకొద్ది వారములలో అయిపోగలదు. తరువాత ఇటలీ ఆంక్షకు లోబడక తప్పదు.

* * *

లావలుగారిపట్ల విశ్వాస తీర్మానము ఫ్రాన్సు ఛేంబరు ఆఫ్ డిప్యూటీల సభయందు ప్రతిపాదింపబడెను. రెండుదినములు చర్చ జరిగినపిమ్మట తీర్మానమునకు అనుకూలముగా 296 మంది, ప్రతికూలముగా 276 మంది సభ్యులు వోటు చేసిరి. ఫ్రాన్సు సమితి నిర్ణయముల ననుసరించు విషయమున ప్రభుత్వవర్గమువారి పట్టుదల ఎంతమాత్రము తగ్గలేదని స్పష్టపరచి, ఐరోపాఖండపు శాంతికి బ్రిటను ఫ్రాన్సు స్నేహబంధములు అవసరమని తెలిపిరి.

* * *

నూనె ఆంక్ష లు అమలునందుంచబడినచో ఇటలీ మధ్యధరాసముద్రము నందలి బ్రిటీషు యుద్ధనావలను ఎదిరించినచో బ్రిటనుకు తోడ్పడునట్లు ఫ్రాన్సు, యూగోస్లేవియా, టర్కీ, గ్రీస్ మరితర రాజ్యములు అనుకూలముగా ప్రత్యుత్తరములు పంపినవి. మెడిటరేనియన్ సముద్రమునందేగాక రెడ్ సీయందు కూడ ఇట్టిస్థితి యేర్పడినచో బ్రిటనుకు తోడ్పడ యీ రాజ్యములు సంసిద్ధముగా నున్నట్లు తెలుపబడెను.

అబిసీనియా చక్రవర్తి ప్రతిజ్ఞ

అబిసీనియా యందున్న జనులందరును ఆయుధములు ధరింపగలవారు జనవరి నెలాఖరునాటికి సైన్యమందు చేరవలెనని చక్రవర్తి ప్రకటన గావించెను. అట్లు చేయనివారు [illegible] కాని శిక్ష తప్పించుకొనని తెలుపబడెను. "అబిసీనియా తరఫు [illegible] [illegible] చేయుదు." [illegible] చదివి [illegible]

ఇటలీవారు ఎట్టి కరుణ దాక్షిణ్యము ప్రకటింపక అబిసీనియనులను రూపుమాపుటకై ఇంకను క్రూరమగు విధమున యుద్ధము కొనసాగింపవలెనని ఇటలీ పత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి. ఈ జిప్టు సరిహద్దులను ఇటలీ సైనికులు అతి జాగరూకతతో కాపలా కాయుచున్నారు. రెండు సరిహద్దులకు మధ్య ముండ్లతీగె కంచె వేయబడినది. బ్రిటీషు సైనికులుకూడ సరిహద్దులయందు అధికముగ నున్నారు. నూనె ఆంక్ష ప్రయోగం అంతర్జాతీయముగా క్లిష్ట పరిస్థితులను యేర్పరచునని చెప్పక తప్పదు అప్పుడు ప్రపంచయుద్ధం రాక తప్పదు. లావెల్ గారు మొదటినుంచీ ఇటలీకి విరుద్ధముగా నుండుటకు కొంకుచున్నారు. కాని ఛేంబరు ఆఫ్ డిప్యూటీల సభయందు సమితి నిర్ణయముల ఫ్రాన్సు ననుసరించునని ప్రకటించియున్నారు. ఈ ఆంక్ష అమలులో పెట్టిన తరువాత ఈయన యే పద్ధతి ననుసరించునో చూడవలసియున్నది.

మొదటినుండియు ఇటలీ సమితి నిర్ణయములను కాలదన్ని, అమానుష పద్ధతుల నవలంబించుచున్నది. ఇప్పటికైనను సమితి సభ్యులందరు దృఢనిశ్చయులై సమితిని ధిక్కరించిన ఇటలీకి బుద్ధి చెప్పి సమితి గౌరవప్రతిష్ఠలను కాపాడుకొనవలయును.

సంస్కరణములు.

నూతన ఎన్నిక జాబితాలు.

నూతన సంస్కరణములు అమలులో వచ్చునప్పుడు జరుగవలసిన రాష్ట్రీయ శాసనసభా ఎన్నికల నిమిత్తమై వోటర్ల జాబితాలు అచ్చువేయుటకై ఏలాటి ఆటంకములు కలుగకుండా యుండవలెనని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు. రాష్ట్రములోనుండు అన్ని ముద్రాణాలయములను యీ పని చేసినను యీ వోటర్ల జాబితాలు ముద్రించుటకు కనీసము నాలుగు నెలలు పట్టును. ప్రభుత్వ ఉత్తరములు వచ్చినంత యీ పని జరిగినయెడల ముద్రణ కార్యమునకు ఆలస్యము కలుగును. పంచమములో మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ముందుగా వోటర్ల పేర్లు, యితర వివరములు జాబితాలు రెండువిధములుగా ప్రకటించిన తరువాత ఉత్తరవులందిన మీదట సరిజాబితాలు ప్రచురింపబడుచున్నవి.

కనిగిరి తాలూకా ప్రథమ జమీన్‌రైతు మహాసభ

తే 5-1-36 ది కోడిగంపలలో

అధ్యక్షులు:—ఆచార్య రంగాగారు.

సభా ప్రారంభకులు:—శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు.

శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, బి.ఏ.బి.యల్. గారి ప్రారంభోపన్యాసము

ఈ సభకు ప్రారంభోపన్యాసమిచ్చు అవకాశమును నాకు కల్గించినందుకు కృతజ్ఞుడను. రైతునగాకున్నను వెంకటగిరి రైతుల కష్టసుఖములతో ముందు సంవత్సరముల సన్నిహిత సంబంధ ముండుటచేతను రైతుల ప్రతినిధిగా ప్రభుత్వముతోను జమీందారుతోను చాలవరకు రాకపోకలు జరిపియుండుటచేతను నాకుగల్గిన కొలది యనుభవమును పురస్కరించుకొని ఈ కార్యమునకు బూనుకొన్నాను.

"ఆకలి మార్గమా లేక నాశ మార్గమా" అను రసవంతమైన వ్యాసమును వ్రాసిన శ్రీయుత పి. వి. సుబ్బారావుగారు.

"ప్రజానాయకులమని ఢంకా వాయించుకొనువారుగాని రైతు శ్రేయస్సునే కాంక్షించు వారమని చెప్పుకొని శాసనసభల నలంకరించువారుగాని వారి జీవితమందొకసారైనను విచ్చేసి కష్టసుఖముల విచారించుటకు కోరుకోలేదు." అని చెప్పిన అభిప్రాయముతో నేను సంపూర్ణముగ ఏకీభవించుచున్నాను.

రాజకీయ నాయకత్వ మహోన్నత పీఠమునకు ఈ యుద్యమములను సోపానములుగ నుపయోగించు వారి చేతులలో చిక్కుకొని నిజశక్తిని గ్రహించలేనంత కాలము అన్ని యుద్యమముల వలెనే జమీన్ రైతు ఉద్యమముకూడ సంకోచితమైన సురక్షితమైన మార్గములను త్రొక్కజాలదు. మీ కష్టములు మీవలె ఇతరులకు బోధపడవు బోధపడినను మీకున్నంత తృష్ణ వారికుండదు. మీ కష్టములు మీవలె నిర్మొగమాటముగ నేటి రాజకీయ చదరంగమున ప్రవర్తింపజాలరు. చాలినను ఉండినను మీవలె నిర్మొగమాటముగ నేటి రాజకీయ చదరంగమున ప్రవర్తింపజాలరు. ఎన్నికల వలలో దగుల్కొని అధికారపదవులకు కొనవరకు పాకింప బూనుకొనుట దుర్ఘటము. ఎన్నికల వలలో దగుల్కొని అధికారపదవులకు జమీన్ ఉన్నతోద్యోగములకు బరుగులెత్తుచున్న పార్టీ నాయకులను విచక్షణతో అనుసరించుట జమీన్ రైతులకు కర్తవ్యము. సి. ఆర్. రెడ్డిగారి విశాలహృదయములు ప్రభుత్వము తో డి ం చు ట కు జ మీ ం దా రు ల అ ను గ్ర హ ము ను బోగొట్టుకొన రాదనియు, భారత పార్లమెంటరీ పార్టీ నాయకుడగు భూలాభాయి దేశాయి స్వదేశసంస్థానముల జోలికి పోరాదనియు ఇటీవల పల్కుచుండుట నూతన రాజకీయ నాయకత్వముయొక్క సహజవైఖరిని సూచించుటేగాక కాంగ్రెసు మహాసంస్థయొక్క యదార్థత యెడగూడ సంశయములను బుట్టించుట కవకాశము గల్గించుచున్నది.

ఈజిల్లాయందలి1784 గ్రామాలలో 1212 జమీందార్ల శ్రోత్రియందార్ల యధీనములోనున్నవి.ఒక జమీందారుచే మరొక జమీందారుకు అబిసీనియా కానిసలవలె ఇటలీవలెనే విక్రయింపబడిన వార జమీందారులే ఈ పక్షపు లాభాల పదవులు అనుభవించుచున్నారు. అప్పటి ప్రకారకంచెలు, గుటచేత అసలువారికిని మీకును ఒకటి రెంటు కొంత భేదముండవచ్చును. అప్పటి శిస్తులు, ఎకరమునకు రు 80 లు ముల్లంకొట్లు, పైర్లవారిశిస్తులు, ధాన్యపుమక్తాలు లేకపోవచ్చును గాని వెంత్తముమీద ముఖ్యమైన లక్షణములలో భేదములేదు.

20 సంవత్సరములనుండి అక్రమముగా, చట్ట విరుద్ధముగ వెంకటగిరి జమీందారు వసూలు చేయుచుండిన ఇక్కొంటాప్పు (రు 1-కి 0-1-6) కివుని పేర, "కోదండరామస్వామి ఉభయం" వగైరా పన్నులు ఆప్రాంతముల పైనశెప్పిన రాజవల్ల భూర్తిగ నిలచిపోయినను మీ గ్రామము లలో ఇంకను ఇట్టి పన్నులు అమలులోనుండుట వింతగనున్నది. అక్రమపెన్నులు వసూలు చేయుట చట్టవిరుద్ధము. ఇక నేరము, దండనార్హము. ల్యాండురెవెన్యూ కంటె పుల్లరిపైన వసూలుచేయుట చట్ట విరుద్ధము. ఇక కంటాప్పుకూడ అట్టిదే. వెనువెంటనే మీరు జిల్లా కలెక్టరుకు ఈ విషయమును ఎరుకపరచినచో తప్పక మేలు కలుగగలదు. మన జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు జమీన్ గ్రామాలలోని రైతుల కష్టములను విచారించుటకు ఉపసంఘమును నియమించిరి. వారు త్వరలో మీ ప్రాంతములకు వచ్చెదరు. వారికిని మీరు పై యిబ్బందులను తెలియపరచ గోరుచున్నాను. నిలువెల్ల విషప్రాయముగానున్న జమీన్ పద్ధతిని బాగుపరుప జూచుట సముద్రమున చక్కెర పొట్లము విప్పినట్లుండును. ఈస్టుఇండియా కంపెనీ ఇండియాను స్వాధీనపరచుకొను కాలమున పన్నులు సులభముగ వసూలు చేసి యిచ్చుటకును వంగిరాని జనాన్ని అణచిపెట్టుటకున్నూ కంట్రాక్టు పద్ధతితో కప్పుకిస్తిగా ఏర్పాటు చేసుకున్న పద్ధతియిది. దొంగల గుంపుల నాయకులుగూడ చిన్నచిన్న కొండలలో కోటలు గట్టుకొని చుట్టుప్రక్క గ్రామాలవారిని బాధించి క్రమేణ పాళెగాళ్లయి, చివర రాజులైరి. అప్పటి అవసరములకు, పరిస్థితులకు సరిపడిన ఈ ప్రస్తుతస్థితికి వచ్చినవారు కొందరు గలరు. అప్పటి అవసరములకు, పరిస్థితులకు సరిపడిన ఈ జమీన్ పద్ధతి నేటి నాగరిక ప్రపంచమునకు ఎంతమాత్రము ఉపయోగపడదు. దుబారాలలో మునిగిపోయి, అప్పులపాలై జలాధారములను బాగుపరచుకొను శక్తిలేక రైతులను పీల్చుకొనుటకు అలవాటుపడిన యీ పద్ధతిని ప్రభుత్వము వెంటనే రద్దుపరచి జమీందారులకు కొంత నష్టపరిహారమిచ్చి ఎస్టేట్లను రైత్వారీపద్ధతి క్రిందికి దెచ్చుట ప్రభుత్వముయొక్క కనీసధర్మము. జమీన్ పద్ధతి అంతరించినగాని రైతుల కష్టములు తీరవు. ఈ కాలమున దీని నెంతమాత్రము తావులేదు. ఎన్ని సవరణలు చేసినను దీనిని బాగుపరుప జాలము.

జమీందార్ల ప్రభుత్వాధికారపదవుల నదిరాచుట ఈ పద్ధతియొక్క సామాన్యస్థాయిని వారి యభిప్రాయము. వీరి పాపములు పండి, ఈపద్ధతి నిర్మూలమగుటకు ఇంతకన్న సులభోపాయములేదు. లోకల్ బోర్డులు, పంచాయతీల సందర్భమున బొబ్బిలి జమీందారు నడవడి ప్రజల దృష్టిని చక్కగ ఆకర్షించుచున్నది. విజయనగరము జమీనుకు ప్రభుత్వము ఇటీవల కట్టు దిట్టములతో చేతులసిచ్చుట పై అభిప్రాయములను బలపరుచుచున్నది.

జమీందార్ల అక్రమ రెవెన్యూలనుగూర్చి, దౌర్జన్యములనుగూర్చి, కలుముకలుకు పన్నులను గూర్చి ఇంత యాలోచన సలుపుచున్న రైతులకు ఒక్కమాట. మీరు ఎట్టివసతులను జమీందార్లను కోరుచున్నారో అట్టి వసతులే మీక్రిందనున్న భూమిలేని కర్షకులకును, కూలీలకును,కల్గింపవలసియుండును. నాకు పద్ధతి అంతరించవలయును, పిచ్చి బొబ్బలతో కూలీలు గొల్లు దురాచారము రూపు మాయవలెను. మీక్రింది సాగుచేయు పాలేరులకు సేద్యపు హక్కు ఉండవలయును. అంటరానితనము పారద్రోలవలయును. పెద్దవేపలకు చిన్నచేపలకు సమాన హక్కులున్నవని గ్రహించవలయును. ఇదిమీకు రుచింపక పోవచ్చును కాని ఈ ప్రస్తావన వచ్చినపుడెల్ల హాస్తుధి అనునటె మీరు ప్రవర్తించునంతవరకు మీ కోర్కెలు ఫలింపజాలవు.

జమీనురైతులు స్వరాజ్యమునకై పాటుపడవలెను. అందోళనచేయక ఎట్టి లాభములను పొందజాలరు. ఉన్నతాదర్శములతో 50 సంలు నిష్కళంక జీవితమును గడిపి త్యాగధనులతో నిండియున్న కాంగ్రెసు తక్కమునకన్న మీకు దియుక్క మేలుచేయగల పక్షము మరొండులేదు.

కాంగ్రెసు ద్వారా ప్రయత్నించినచో ప్రభుత్వమువారు మీ కోర్కె లీడేర్చకమానరు. క్రిమ. నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతు సంఘమున ప్రధాన పాత్ర వహించిన వారందరు కాంగ్రెసు వారలైనను మండలాధికారులగు మాన్‌వేదన్ రాజాగారును, సి. హెచ్. మాస్టరు మెక్ గారును, ప్రజల కష్టములనుస్వయముగా విచారించి వారి న్యాయమైన సహాయముచేసి వారికి తోడ్పడి చిరస్మరణీయులైరి వీరి కృషివలన వెంకటగిరి తాలూకాలో కొన్ని గ్రామాల కంచపుల్యాపులు చాలవరకు తగ్గెను. అక్రమ రెన్యూలు అంతరించెను. మేకల పుల్లరి 0-5-0 నుండి 0-2-0 పిశారి కంచెలలో మాత్రము 0-8-0 తగ్గెను. ల్యాండు రెవెన్యూ చట్టము ననుసరించి కిస్తు మీద మాత్రమే వసూలగుచు సగమువరకు తగ్గిపోయెను మిగత సగము జమీందారు ఇచ్చుకొనుట కంగీకరించెను. మామూళ్లు లోగములు కొంతవరకు అణగెను. రైతులకు గౌరవము హెచ్చెను. ఇతర విషయములలో గూడ త్వరిత రాజీ యేర్పాట్లు జరుగు సూచనలు అగుపడి కొంత రాజీ ప్రస్తావనలు కుమార రాజాగారి రైతుపరిరక్షణ జరిగెను గాని హెలోగా మాస్టర్ మెక్ గారి మార్పుతో అవి అంతరించెను.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము 15-7-35 తేదీన జమీన్ రైతుల కష్టములయెడ సంపూర్ణ సానుభూతిని జూపుచు తన [illegible] ఆంతకు పనికివచ్చు న్యాయవిధానమును అఖిలభారత కాంగ్రెసు ఆలోచించి నిర్ణ[illegible]యించెను. 10-11-35 తేదీన శ్రీ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారికి జిల్లా జమీన్ రైతు [illegible] సంఘా ధ్యక్షుడు నివేదించెను. జిల్లా జమీన్ రైతు సంఘము తన కష్టములను [illegible] మును సమర్పించెను.

కావలి కనిగిరి వగైరా తాలూకాల జమీన్ రైతుల దర రైతుల స్థితిగతులను విచారించుట కొక ఉపసంఘమును నియమించెను. 1931 నుండి ఈసంఘము జమీన్ రైతుల యెడ సంపూర్ణ సానుభూతిని గనబరచుచుండెను.

జమీన్ రైతులు కాంగ్రెసు సహాయమును ఆపేక్షించినను, కాంగ్రెసు జమీన్ రైతుల సానుభూతిని పొందవలెనన్నను ఉభయులకుగల సంబంధము స్పష్టముగ నిర్ణయమగుట అవసరము. కార్మికుల కాశ్రయమిచ్చినట్లే రైతులకు, ముఖ్యము జమీన్‌దారీ రక్షకముల క్రిందబడి అణగిన నలుగుచున్న చిన్న రైతులకు, కాంగ్రెసుయొక్క విశాలమైన, దృఢమైన చల్లని నీడలందు విశ్రమించుటకు సంపూర్ణమైన హక్కు బాధ్యతలలవు. బాధపడుచుండు ప్రజా సామాన్యముయొక్క దైనిక జీవితమునకు సంబంధించిన సమస్యలలో శ్రోక్యము కల్పించుకొననిచో, కాంగ్రెసు శక్తియుతమై యుండజాలదు.

కరాచి ప్రణాళికయందు రైతులకు సంబంధించిన కొన్ని నీతిసూత్రములు మరువజాలనిచో కాని అంతమాత్రాన ఎండి బీడువారిన రైతుపిపాస యించుకేనియు తీర్చబడదు. ఖద్దరు, జాతీయ పాఠశాలలు, రైతులయాకలి నెట్లు తీర్పగలవు! ఎండమావుల చూపి రైతుల సహకారమును బడయగలము?

జమీన్ పద్ధతి ఇంతయుంచు నేటికిని యన్ని ప్రాంతములకును, వ్యాపించి విషఫలములను నోరులేని, పోరాడజాలని ప్రజల కందజేసి, పరిపుచ్చిన అల్లాడించి ఒక్కరు పైకెక్కలేని సమాజస్థితి కాకూడదు. పూరిగుడిసెల మధ్య నున్న సమున్నత సౌధమున నెల్లప్పుడు విశ్రమ చేకూరదు. ఇప్పటికే దుర్భరమైన ఉక్కుపాదము ఇన్నాళ్లనుండి లేని ప్రభుత్వాధికారములతో ఉన్నతపదవులతో, ఇప్పుడిప్పుడు అలవడుచున్న, తెలివితేటలతో, జరుగుచున్నను ఇంకను పీడకరమైన ధనబలములతో, నానాటికి పెరుగుచున్న అధికారకాంక్షతో వేడెక్కిన తీసుకున్న రైతులస్థితిని మరింత దుర్భరముగ జేయుచున్నది.

క్రొత్తగా గ్రామరైతు లనుభవించు వసతులైనను తమకు ఉండవలెనని జమీన్ రైతు కోరుట సహజము, న్యాయము, కనీసమున్నవల అనుమతిలేని ప్రాతిపదిక రాజీలు ఏర్పాటులు [illegible] లు కావించుకుని మాత్రమున రైతులు వారి తలయెత్తుకొనలేక [illegible] విధముగా మారిపోయిన [illegible] సంస్థానముల పుర హక్కులే దినమున కొవిధముగా మారిపోయి [illegible] ప్రభువులు యూరపునరవాణాయగుచుండు నీ కాలములో ఈ చిల్లర [illegible] సవ్యక్రమముగా ప్రస్తావించుట అగౌరవము. సంస్థానములు [illegible] ది సౌకర్యాలని శ్రేయము వీరి మార్గములవలెనే ఉద్దేశించి యూరపుకు [illegible]

[illegible]ల్లు, మజరాలు, ఐనాం సీటేపాటుల కొవ్వరలు, ఒకే పుల్లరులు మొద [illegible] ఈ ప్రభుత్వమునగాని స్వరాజ్య మయినగాని జీవితమైన కష్టనివారణ [illegible]

(దీనికొరకు 8 పేజీలో చూడుడు.)

కాంగ్రెసు స్వర్ణోత్సవములు.

బొంబాయి

కాంగ్రెసు స్వ[illegible] ప్రథమ కాంగ్రెసు [illegible] తేజపాలు పాఠశాల[illegible] జా[illegible] వరకుంటలకు [illegible] బడిన యూలలో సగ[illegible] మాకరెను. ప్రజలందరి[illegible] పాలు పాఠశాలకద్దకు చేరుకొను[illegible].

పతాకోత్సవము

100 అడుగుల స్తంభము [illegible] పైకెగరవేయుటకై నిర్మింపబడి [illegible] అలంకరింపబడియుండెను. [illegible] ప్రాదు, శ్రీమతి సరోజినీదేవి, సర్దార్ వల్లభాయి పటేలు, నారిమెన్ కే. ఎమ్. [illegible] దాస్ మొదలగు నాయకాగ్రేసరులు [illegible] చుట్టు చేరియుండిరి. 8 గంటలకు [illegible] బృందము మృదుమధుర కంఠస్వ[illegible] పాటను పాడుచుండగా జాతీయ [illegible] ఎగురవేసిరి. జండాను రక్షించు[illegible] [illegible] అనుపుల [illegible] పులను, రాజేంద్రప్రసా[illegible] గారు [illegible]పించిరి. ఎన్ని కష్టములు వచ్చినను [illegible] భారత జాతీయ మహాసభ [illegible] రనియు, [illegible] గౌరవించ[illegible] రక్షించుటకు కంకణములు కట్టు[illegible] చెప్పెను.

1885 కాంగ్రెసు స్మారక చిహ్నము

1885 లో తేజపాలు పాఠశాలలో జరిగిన ప్రథమ కాంగ్రెసు చిహ్నముగ 8 అడుగుల ఎత్తు 2 అడుగులు వెడల్పుగల నొక చలువరాతి [illegible] శాలయందు నెలకొల్పబడెను. ఈ [illegible] హాలులో నిండినవారుగాక బయట [illegible] 3 వేల కుర్చీలుగూడ నిండిపోయి [illegible] యితరులుండిరి. ఈ సమయమున చేయబడు [illegible] న్యాసములన్నియు దూరశ్రవణ యంత్రములచే అందరికి వినబడునటుల యేర్పాటులు [illegible] బడెను. పాఠశాలలో వేదికపైన మదనమోహన మాలవ్యా, రాజేంద్రప్రసాదు, మౌలానా షౌకత్ అలీ, శ్రీమతి సరోజినీ[illegible], సర్దార్ వల్లభాయి పటేలు, నారిమెన్ [illegible] రించియుండిరి. కాంగ్రెసు [illegible] చిత్రపటములు గోడల [illegible]

స్మారక చిహ్నముపై [illegible] టమున పాల్గొనినవారి ప్రశంస[illegible] బడియుండెను. సరోజినీదేవిగా[illegible] మాలవ్యా[illegible] [illegible]ని స్మారక చిహ్నమును బహిరంగ పరుపకలరు [illegible]ని కోరుచు 50 సంవత్సరముల క్రిందట [illegible] మంది దేశభక్తులు సుస్థిరముగ నాటిన బీజముల ఫలవంతమగుటకు సిద్ధముగ నున్నవనియు, భారత [illegible]తంత్ర్య పోరాటమున కృషిసల్పిన వీరులందరును గౌరవపాత్రులనియు, అట్టివీరులను సంస్మ[illegible]చి వారిని గౌరవించి, అందరును దేశసేవ చేయుటకు శపథము చేయవలెననియు యుద్బో[illegible]చెను.

మాలవ్యా [illegible] చిహ్నమును [illegible] రంగపరచుచు [illegible] లేక నిరుత్సాహ[illegible] దేవనియు, [illegible]

[illegible] కాంగ్రెసు వారి కృషి [illegible] విశేషము [illegible] దానికి గర్వింపదగి [illegible]

[illegible]శాస్త్రిగారు

[illegible] మహామ్మదీయు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] చేరగలవనియు, విశేష త్యాగ[illegible] స్వాతంత్ర్యము లభింప [illegible] విశ్వమత్యమునకు ప్రయత్ని[illegible] చెప్పిరి.

[illegible] నాయకుల వుపన్యాసములలో [illegible]

స్వదేశ ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము

[illegible] పాఠశాలలో స్వదేశ ప్రదర్శన[illegible] యేర్పాటు చేయబడెను. [illegible] గ్రామపరిశ్రమ సంఘము [illegible] లోకములు ప్రదర్శిం[illegible]. రాజేంద్రబాబుగారు ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము [illegible] గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి.

"భారతదేశంలో 100 కి 90 మంది వ్యవసాయముపై ఆధారపడియు[illegible]. 100 కి [illegible] మంది [illegible] 7,8 [illegible] గ్రామములందు[illegible] పరిశ్రమల [illegible] వృద్ధి [illegible] లాభకరముగ [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] వాటిని అందువలన [illegible]. భారతదేశ[illegible] విశేషముగ [illegible]మన్నారు. [illegible] పడువారు [illegible] ప్రవర్తమాన [illegible] ఖర్చులు విపరీతముగ [illegible] పాపింపబడి నప్పటి నుండియు [illegible] మూడింతలయ్యెను. [illegible] ఖర్చు వృద్ధియాయెను. మన రాజ్యాంగ విధానము వలన 8 [illegible] 10 [illegible] మన [illegible], విదేశములకు [illegible] పోవుచుండెను. భారతదేశమునకు స్వంత [illegible] అధికారము [illegible] ముందుకూడ [illegible]యుండును. వ్యవసాయ[illegible]దారికిని వాడు పెట్టాలకు పోవుటవలనను, [illegible] ఆరునెలలు [illegible] తీరిక యుండుట [illegible] యేదైన మరొక పని చేసి కొంతధన[illegible]. దేశము నిరుద్యోగముచే బాధపడుచున్నది. విదేశములలో నిరుద్యోగము తొల[illegible]చుటకు తీవ్ర ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి గాని [illegible] ప్రభుత్వమువారు ఏమియు చేయకుండిరి. నిరుద్యోగము తగ్గినచో [illegible] తగ్గును. గ్రామ పరిశ్రమల వలన నిరుద్యోగము తొలగు[illegible]. గ్రామస్థులు చేయుమేది లేనప్పుడు పనియిట్లు యిప్పుడు మిల్లులలో చేయుచున్నవి గాని మిల్లులలో దేశ ప్రజలందరికి [illegible] కల్పించుట [illegible] కావున గృహపరిశ్రమలను మరల [illegible] [illegible]

పరిశ్రమ, గ్రామపరిశ్రమల నందరును ప్రోత్సహింపవలెను. ఖద్దరువలన కోటీశ్వరులుండకపోయినను కోట్లకొలది ప్రజలకు అన్నము దొరకును. ఇందుకే కాంగ్రెసు వారు గ్రామపరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయుటకు పూనుకొనినది."

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు సమావేశమును ముగించుచు దేశములో కాని [illegible] లవసరములేదనియు, దేశ స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడగల వీరులు కావలెననియు, పండిత జవహర్లాల్, గాంధిగారల సందేశములను అనుసరించుచో 5 సంవత్సరములలో స్వరాజ్యము తప్పక లభించుననియు తెల్పెను.

మహాసభ

బొంబాయి మేయరగు నారిమెన్‌గారి నాయకత్వమున ఆజద్ మైదానమునుండి ఉత్సవము వేలకొలది ప్రజలు గవాలియా టాంకు మైదానమునకు విచ్చేసిరి. ప్రత్యేకముగ నమర్చబడిన వేదికపై రాజేంద్రప్రసాద్, సర్దార్ వల్లభభాయి పటేలు, సరోజినీదేవి, నారిమెన్, ఆనీ మున్నగు నాయకు లలంకరించిరి.

సందేశములు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని కోరికమేరకు గాంధి, పండిత నెహ్రూ, రవీంద్రనాథఠాకూరు, అబ్దుల్ కఫారు, డా॥ అన్సారి, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సర్. సి. పి. రామస్వామయ్యరు, పండిత హృదయనాథకుంజ్రూ, జపానునుండి రసబీహారి బోసు, దక్షిణ ఆఫ్రికా కాంగ్రెసు మున్నగు సంస్థలుపంపిన సందేశములను నారిమెన్ గారు సభాప్రారంభమున చదివిరి.

కలకత్తాలో స్వర్ణోత్సవము సందర్భమున హిందూ మహామ్మదీయు లన్యోన్య వార్తా ద్వారయ నిశ్చయముగ నుండెననియు, హిందువులును, మహామ్మదీయులును తీని [illegible] దురరి ఒండొరులను క్షమించుకొనుట భావ్యమనియు, 8 కోట్ల ప్రజలుగల యీ దేశంలో నిట్టి కలహములు స్వల్పములే యైనను వానిని రూపు రూపవలయుననియు రాజేంద్రబాబుగారు చెప్పిరి.

గాంధిగారి సందేశము

"కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షత వహించిన యింతమంది సోదరప్రేమతో సమావేశమగు చున్నందుకు సంతోష మగుచున్నది. ఇది దేశమునకు క్షేమ దాయకమగుగాక."

డా॥ రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు

"భారతదేశము పశుబలమును పరిహరించి ఆత్మ బలమును సాధనముగా నంగీకరించినది. ఇందువలన మానవచరిత్ర పశుబలముతో గూడుకొనిన పోరాటమునగాక ఉత్తమ నైతిక సాధకములచే గావింపబడు పోరాటము క్రిందికి మారుచున్నది.

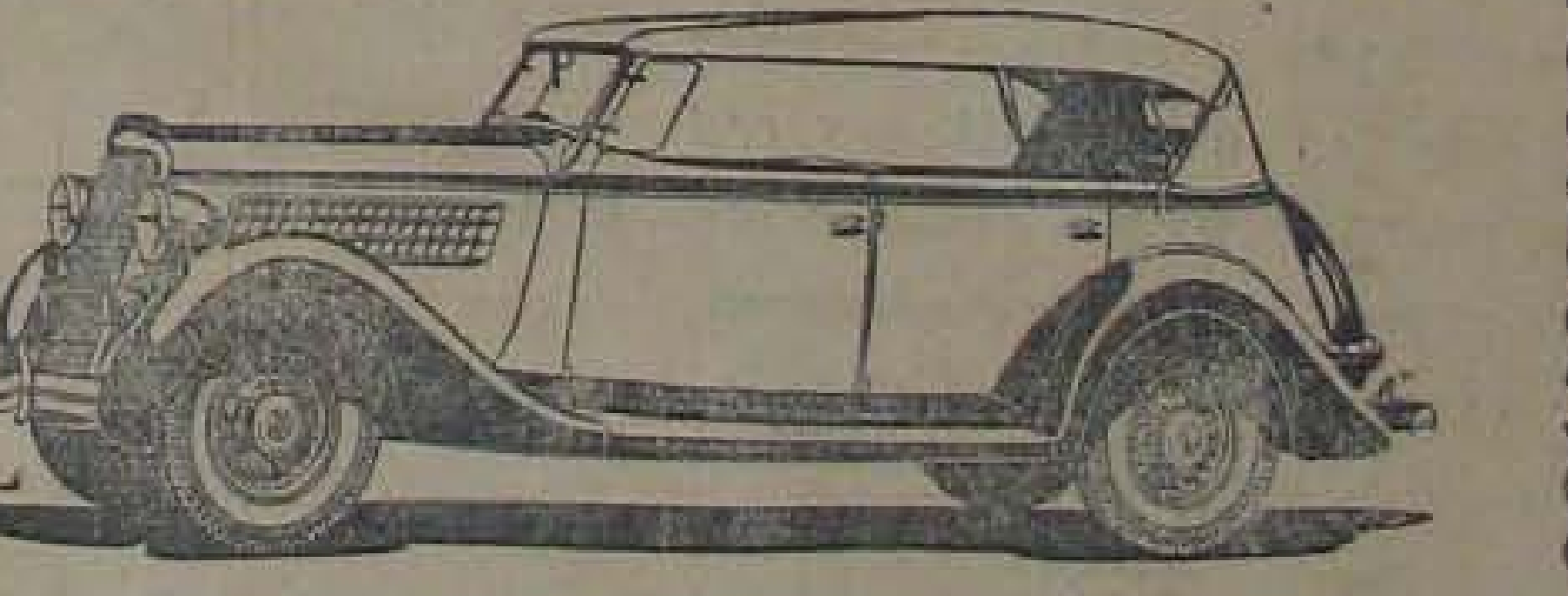
జవహర్‌లాలుగారు

"ఎన్ని కష్టములు కలిగినను ఎన్ని దుఃఖములు కలిగినను, మన ఆశయమును మనము మరువకుండెదముగాక. కాంగ్రెసు మహాసభ భారత జనసామాన్యమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించునుగాక"

చింతామణిగారు

"విభేదములు తప్పకున్నను భారత జాతీయ మహాసభ జాతీయ సంస్థలలో నుత్తమమైనదని ప్రతి జాతీయవాదియు నంగీకరింపక తప్పదు.

1935 ఫోర్డు V. 8 కారులు, ట్రక్కులు.

నవీన పద్ధతులతో అమర్చబడి, తక్కువ ఖర్చుతో నడుచుచుండు ఫోర్డు V. 8. మోటారు కారులనుకొని లాభము పొందుడు.

నెల్లూరు ఏజెంట్లు:—ఎ. రాఘవయ్య అండ్ సన్స్,

ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

రాత్రినార వండ్లపొడి,

పెద్ద ప్యాకెట్టు	...	0—1—0
శాంపిల్ ప్యాకెట్టు	...	0—0—6

హింటాక్ టాంబాలమాత్రలు.

100 మాత్రల ప్యాకెట్టు 0—3—0.

శాంపిల్ ప్యాకెట్టు 0—0—3.

అన్ స్పార్షమను, చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

నెల్లూరు జిల్లా.

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం.

అశేకయిండ్లపై జాతీయ పతాకములు స్థాపించిరి. అరుణోదయములో అలంకరించిరి. సాయంత్రం దీపావళి నాటివలె దీపములు పెట్టిరి. ఉదయం నగర సంకీర్తనలు జరిగెను.

28 తేది సాయంత్రం 5 గంటలకు శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారింటివద్దనుండి మేళములతోటి ఉత్సవము బయలుదేరినది. వందలకొలది జాతీయ పతాకములతోటి హరిజనులు పరశ్లులు, మహమ్మదీయులు భజనలతోటి గ్రామ మంతయు తిరిగిరి. కిడింగురూము సమీపమున మహాసభ గావింపబడినది. శ్రీయుత దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారు జాతీయ గీతములతో ప్రారంభించిరి. శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారును, బొమ్మా శేషురెడ్డిగారును కాంగ్రెసు అఖండ విజయమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

రాత్రి తొమ్మిది గంటలమీదట హరిజనులు పరశ్లులు కలసి భజనలు, కోలాటములు జరిగినవి.

సంగం

29 తేది ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, శేలూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డి గారు, మూరి ఆదినారాయణయ్యగారు, దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారు విచ్చేసిరి. శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి యాజమాన్యమున సభ జరుపబడినది. ప్రథమమున బల ప్రదర్శనములలో గెలుపొందిన బాలుర బాలికలకు బహుమతుల లొసగబడినవి.

శ్రీయుత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు ఉపన్యసించిరి.

మర్రిపాడు.

29 తేది సాయంత్రం శ్రీయుత మూరి ఆదినారాయణయ్యగారు, దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు విచ్చేసిరి.

నేటిరాత్రి మేళములు టప్పెటలతోటి జాతీయపతాకోత్సవము జరుపబడినది. గ్రామ చావడి వద్ద వందలకొలది జనముచేరిరి. శ్రీయుత దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారి భారతీయ స్తవముతోటి సభ ప్రారంభమైనది. మూరి ఆదినారాయణయ్యగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు కాంగ్రెసు చరిత్రను విజయమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

శేబాల, దామరమడుగు

30 తేది శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు శేలూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు విచ్చేసిరి. మేళములతోటి పతాకోత్సవము జరుపబడినది. శ్రీయుత శేలూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు, బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఉపన్యసించిరి. అనేకయిండ్లపై పతాకములు స్థాపించిరి.

యల్లయపాలెం

30 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు, మూరి ఆదినారాయణయ్యగారు, శేలూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు, దొడ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగార్లు విచ్చేసిరి. పంటపాటి [illegible] రెడ్డి, ఇపనాక రంగారెడ్డి వగైరాలు భజనలతోటి ఆహ్వానించిరి. జాతీయపతాకములతోటి గ్రామమంతయు ఉత్సవముగావింపబడినది. శ్రీయుత బి గోపాలరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు చరిత్రమునుగూర్చి మాట్లాడిరి. శేలూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు బాబూ రాజేంద్రబాబు సందేశమును చదివిరి

వింజమూరు.

30 తేది సాయంత్రం శ్రీయుతులు పెండెం వెంకట్రాములుగారు యిచ్చటికి విచ్చేసిరి. మేళ తాళ ములతోను టప్పెటలు గాంధీ మహాత్ముని పటముతోటి జాతీయ పతాకోత్సవము జరుపబడినది. వందలకొలది జనముచేరిరి. శ్రీయుతులు పెండెం వెంకట్రాములుగారు కాంగ్రెసు చరిత్రనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి ఈ పుత్సవమును శ్రీయుతులు గణపం కృష్ణారెడ్డి వెంకటరెడ్డిగార్లు ఉత్సాహములో జరిపించిరి.

సూళ్ళూరుపేట.

28 తేదిన జరుపబడిన , జాతీయ పతాకము నకును, శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని పటమునకును, కను వైభవముగా ఉత్సవము గావింపబడెను. సుమారు 2500 నిరుపేదలకు అన్నదానము గావింపబడెను. సాయంత్రము 6½ గంటలకు బహిరంగసభ టి. వరదరాజ శర్మగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. శ్రీ శర్మగారు కాంగ్రెసుయొక్క గత 50 సంవత్సరముల చరిత్రను సంగ్రహముగా వివరించిరి. అనంతరము శ్రీయుత బి వెంకట నారాయణరెడ్డిగారు గాంధీ యిర్విన్ ఒడంబడికను గురించి విపులముగా విశదపరచిరి.

చేనిగుంట.

29 తేదిన చేనిగుంటలో జయప్రదముగా జరుపబడినది. జాతీయ పతాకమునకును, శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని పటమునకును గడు వైభవముగా ఉత్సవము గావింపబడెను. తరువాత షుమారు 500 రు నిరుపేదలకు అన్నదానము గావింప బడెను. సాయంత్రము. 6 గంటలకు శ్రీయుతులు బి వెంకటనారాయణ రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ గావింప బ డె ను. అ ధ్య క్షు లు కాంగ్రెసుయొక్క గత 50 సంవత్సరములచరిత్రను సంగ్రహము చెప్పిరి.

కావలి

28 తేది బజారులోని అన్ని అంగళ్లు జండాలతో అలంకరించిరి. పట్టణమంతయు జాతీయ పతాకోత్సవము జరుపబడినది. జనాబ్ మల్లాక్ సాహెబుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరుపబడినది.

మలయ చందనము

సెగరోగములకు కుఠారము

[illegible] ఎండలలో ఈ చందనము ప్రధానమైనది. ఇది రాజకుటుంబములలో వాడబడుచు వచ్చుచున్నది. [illegible] ఎవరికిని తెలియదు. మూడునాళ్ళలో గుణమిచ్చును. ఖరీదు దబ్బి 2—4—0 దీని కనుపానము [illegible] తైలము డబ్బి 0—0—0 పోస్టేజి వగైరాలు [illegible]

గంధర్వఫార్మసీ ఇన్నిస్‌పేట, రాజమండ్రి

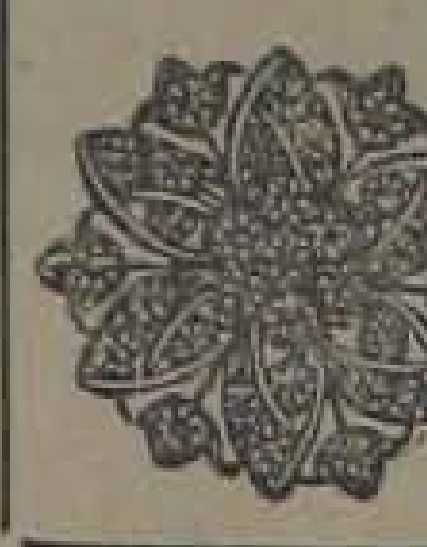

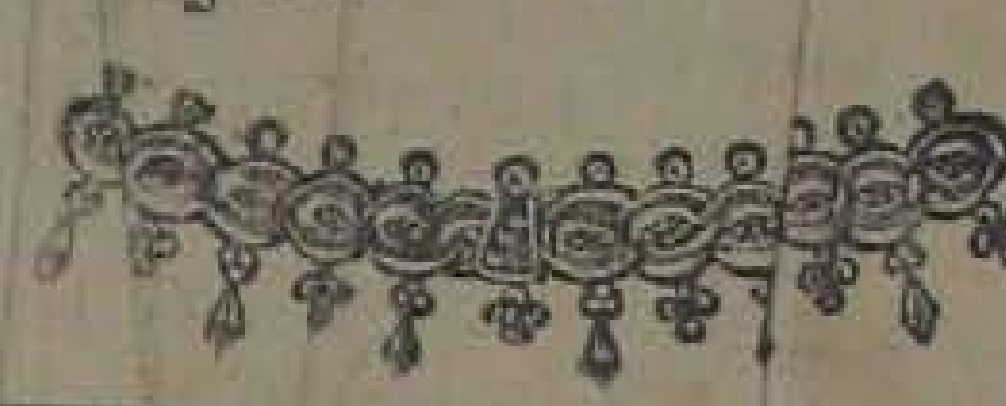
[illegible]కమైన నగల వర్తకులు

[illegible]డాల వెంకటసుబ్బా రెడ్డి గారు,

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ న్నవి. తేలని ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వ బడును. విలువగల కెంపులతో నగలు తయారు చేసియివ్వబడును.

1 తేది సాయంత్రం శ్రీయుత బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డిగారు విచ్చేసి శ్రీయుత నాగమూరి వీరరాఘవయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడును. శ్రీయుత గోపాల రెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ విజయవంతమును గూర్చి గంట కాలము ఉపన్యసించిరి. జనాబ్ మల్లా సాహెబుగారు ఉపన్యసించిరి.

గోగుపల్లి

జనవరి 1 తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు శ్రీయుత మూరి ఆదినారాయణయ్యగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డి విచ్చేసిరి. గ్రామమంతయు [illegible] మేళములు స్వరాజ్య [illegible]జనలతోటి పతాకోత్సవము జరిగినది. వందలకొలది జనముచేరిరి. ఆదినారాయణయ్య శేషురెడ్డిగార్లు కాంగ్రెస్ విజయములను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. గాంధి యిర్విన్ ఒడంబడిక ప్రకారం [illegible] పేదలు చేసుకొను అవకాశమును కొందరు వ్యక్తులుచేసిన లోపములను నెపముగా [illegible] తొలగించుట క్రమమని సర్కారువారి చర్య [illegible] బడినది.

జాతీయ పతాక[illegible]త్సవము జరుపబడినది.

[illegible]

జనవరి 2 తేది శ్రీ[illegible] రెడ్డి, మూరి ఆదినా[illegible] రెడ్డి, దొడ్ల సుబ్బరా[illegible] విచ్చేసిరి. మేళములతో టప్పెటలతోటి పతాకోత్సవము జరుపబడినది గ్రామములో అచ్చటచ్చట కాంగ్రెస్ విజయమును గూర్చి ఉపన్యాసము లిచ్చిరి.

[illegible]లూరు

డిసెంబరు 28 వ సాయంత్రం 4½ ఘంటలకు పంచాయతీబోర్డు ఆఫీసునుండి గాంధీమహాత్ముని పటముతోటి జాతీయ పతాకోత్సవము గ్రామము పేట అంతయు మహవంతముగా జరుపబడినది.

[illegible]వూరు

2 తేది సాయంత్రం 5½ గంటలకు శ్రీయుత విశ్వనాథం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి ధర్మ ఆయుర్వేదాలయము సమీపమున మహాసభ గా[illegible]నది. వందలకొలది జనముచేరిరి. శ్రీయుత బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డిగారు అధ్యక్షులైరి. [illegible] కాంగ్రెస్ చరిత్రగూర్చి మూరి ఆదినారాయణయ్యగారు, బొమ్మా శేషురెడ్డి, [illegible] రెడ్డిగార్లు ఉపన్యసించిరి. [illegible] మామిడాకు తోరణాలతోను జాతీయ పతాకములతో అలంకరింపబడినవి.

[illegible]

[illegible] 28-12-[illegible] [illegible]త్సవము జరిగినది. [illegible] జాతీయపతాకములతోను, కాంగ్రెసు సంకేతములతోను, పచ్చని మామిడాకు తోరణములతో [illegible] అలంకరింపబడినది. బజారు వీథిలో వేయబడిన చలువ పందిరివద్ద ఉదయం 8 గంటలకు జాతీయ పతాక వందనోత్సవము జరిగినది. శ్రీయుత కటికి నేని కళ్యాణరావుగారు జాతీయ పతాక మహిమను గురించి ప్రజల కెరుకపరచి పతాకమును యెగురవేసిరి. కాంగ్రెసు సేవకులు భజనతో పతాక వందనమొనర్చిరి. సాయంత్రము 6 గంటలకు జాతీయ పతాకములతోను, పుష్పహారములతోను అలంకరింపబడిన విమానములో భారతమాత పటమునుంచి మంగళవాయిద్యము, బ్యాండువాయిద్యములతో [illegible] ఉత్సవము ప్రారంభించి, పు[illegible] బజారులందు గొప్ప వుత్సవమును [illegible]చిరి. ప్రజలు అందరికి అమితోత్సాహము కలిగి సుమారు 1000 మంది [illegible] యాభైది సంవత్సరముల నుండి జరిగిన కాంగ్రెసు చరిత్రను క్లుప్తముగ శ్రీయుత కటికినేని వెంకటాద్రినాయుడుగారు ప్రజల కుపన్యసించిరి.

పొదిలి.

[illegible]లగుండా మెల్లూరు వెంకటశేషయ్య గారి నాయకత్వమున పతాక వుత్సవముజరిగెను. యల్లరాజు సుందరరావుగారి అధ్యక్షతన సభజరిగెను. శ్రీయుతులు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య (జిల్లాకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు) ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగార లుపన్యసించిరి. ప్రజలు కాంగ్రెసు పట్లఎక్కువ ప్రేమను కనపరచిరి.

నెల్లూరు

28 తేది ఉదయము తిప్పరాజువారి సత్రము [illegible] జాతీయ పతాక వందనోత్సవము గావింపబడెను. శ్రీయుత ఊరాములూరు శివరామయ్య గారు పతాకమును ప్రతిష్టించుచు ఇటుల వుపన్యాసము గావించిరి. "కాంగ్రెసువారు ఏబది సంవత్సరముల నుండియు దేశసేవకై బాధలు పడి దెబ్బలు[illegible], జైళ్లకుపోయిన వారిని అభినందించుచు స్త్రీపురుషులచేతను తమకుగల ప్రీతిగౌరవముల గనబర[illegible] పతాక ప్రతిష్టాపనము ఉత్సా[illegible] [illegible] రాజకీయరంగమున [illegible] కాలమునుండి వీరకంకణమును పొందిన దేశనాయకులు దేశమువలననైనయుండగా [illegible] లేని తమబోంట్లకు అర్హము కాదనియు, అయినను దేశాభిమానము ప్రేరేపింపగా పతాక ప్రతిష్టాపనకు అంగీకరించితి మనియు, పతాకములు వీరలాంఛనములు, పూర్వపాశ్చాత్య దేశముల యందు అనాదిగా నుండెననియు, భారత కాలము నుండి హిందూదేశమున గాన్పించుచున్ననియు పాశ్చాత్యదేశమున మధ్యమహాయుగమున వీరు లకు ఏర్పడి ఆటుతరువాత రాష్ట్రము ప్రభువులకు గల పతాకమే దేశమునకు పతాకముగా ఏర్పడెననియు, ఈ పతాకములు విజయలా ఛనములు ఆశాపత్య సూచనములు ఆదర్శప్రాయములు

జాతీయ పతాకము విప్లవమునకు ప్రోత్సాహకముగా వున్నదనియు స్వరాజ్య ప్రతిష్ఠాపనము గవ్యస్థానముగా పాటుపడు మనదేశమునకీ పతాకము ఉంటు పవిత్రమనియు అభిమానమనియు యీ దేశ పతాకమునకు అందు త్రివర్ణము లేమను ఇతరదేశ పతాకము క్రిందనేను నిసత్యముగనియు ప్రస్తావన సేనకు మహాత్ముడు సేలాగా యున్నదనియు, సేవ శాంతి సేవయనియు, సేవ పవిత్రమనియు, పతాకము వైర్మల్యము, శాంతి, త్యాగము సూచించుచున్నదనియు, ఇందలి మూలబలము ఆర్థిక్యమనియు, శిష్టా శధావమే సత్యాగ్రహమనియు, అహింస ఆత్మార్పణము త్యాగము మందుకుంచు సామాన్యులనియు యీ దేశ ప్రతిష్ఠ ఆత్మగౌరవ్యమనియు, యీ దేశంలో సత్య పరాక్రమము, సత్యాగ్రహము, [illegible] దేశసేవాతత్పరత [illegible] [illegible]నియు, యిందు దుర్బలులకు, దుం[illegible] లకు, ఆత్మశాంతి [illegible]లకు, [illegible] శాంతి [illegible]లకు, అస్పృశ్యులకు [illegible] యీ సేవగమ్యస్థానము [illegible] జాతిమతభేదములు లేవనియు [illegible] జాతీయపతాక [illegible] పూర్తిచేయుచూ [illegible] [illegible]నకును, సేనకు [illegible] పాడుగాక."

కాంగ్రెసు స్వర్ణోత్సవ [illegible] [illegible] 1525 లకు [illegible] [illegible] శ్రీయుత [illegible] [illegible] ఖద్దరు ప్రచారము జరిగెను.

సాయంకాలము [illegible] [illegible] కృష్ణరావు గారి [illegible] జరిగెను. సభానంతరము [illegible] మహా [illegible] వ్యక్తుల ఛాయాపటములను [illegible] శ్వేతపటముమీద వెట్టి [illegible] ప్రదర్శనము జరిగెను.

పల్లిపాడు సత్యాగ్రహాశ్రమం

ప్రభాత భేరితో కార్యక్రమం ప్రారంభమైనది. శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఆశ్రమ [illegible] వనముపై జయ ధ్వానములు చెలరేగుచుండ జాతీయ పతాకమును ఎగురవేయుచు 1930 లో నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసువారు యీ ఆశ్రమమునుండే [illegible] జండాతో మైపాడు ఉప్పు సత్యాగ్రహా[illegible] [illegible]యుటకు పోయిరనియు, యీ జండాలో జాతి [illegible] సాంఘిక భేదాలు లేవనియు, ఇతర [illegible] జండాలలో హింసాతత్త్వము [illegible]నియు, త్యాగము, ధైర్యము, శాంతి, సత్యము, [illegible] ఛక్తి మొదలైన గొప్ప ఆదర్శములను ప్రకటించుచున్నదనియు, యీ జండాతో [illegible] అందరు [illegible] [illegible] పునస్సంకల్పము జరుపడం అందరికి [illegible] చెప్పిరి.

12 కూములకుపైగా [illegible] [illegible] లీదలకు అన్నదానము జరిగెను.

మధ్యాహ్నం 3 నుండి 4½ గంటలవరకు మైదానమున శ్రీయుత కూములూరి [illegible]రామయ్య గారధ్యక్షతన మహాసభ గావింపబడెను. ఇన్నగంటి సుబ్రహ్మణ్యం, పావకా పట్టాభిరామిరెడ్డి, విన్నకోట వెంకటరత్నంగార్లు "[illegible] [illegible] ఖద్దరుద్యమమును" గూర్చి ఉపన్యసి[illegible] [illegible] [illegible] రామిరెడ్డిగారు 50 సం॥ కాంగ్రెసు [illegible] గురించి చెప్పిరి. నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు గారు "ఈ నవ పర్వదినమున అందరును ఖద్దరు [illegible]" అని ఉద్బోధించిరి.

సాయంత్రం 6 నుండి 7½ గంటలవరకు శ్రీయుత [illegible]యం. వెంకటకృష్ణమ్మగారు "[illegible]" [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] వద్యోగులను [illegible] కాండం, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సోమసుందరం, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గ్రామాలలో స్వర్ణోత్సవ [illegible] [illegible].

నెల్లూరు తాలూకాలో 24 ప్రదేశములందు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పల్లిపాడు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గ్రామాలలో స్వర్ణోత్సవ [illegible]

* * *

[illegible] స్త్రీలు [illegible]

[illegible] [illegible] స్త్రీలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] స్త్రీలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్త్రీలకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] భూమిమీద [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్త్రీలు, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రజలు కొండ్ల [illegible]

[illegible] స్త్రీలతో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ఎందులకు? దేశానికి స్వరాజ్యము తెచ్చుటకై ద్యాపాన్ని రాత్రుటకై మన కందరికి అన్నగానము కల్గించుటకై మనల మనుష్యులుగా మార్చుటకై ఆ మహోద్యమము నెయ్య వటు రాలలో ఒకోరూ ప్రాణాలను, ఆస్తులను బలపరచుట లాలవా? ఈనాటి కింకా స్వరాజ్యం సంపూర్ణంగా రాలేదంటే, తప్పెవరిది? మన ప్రజలదే! ఈనాటికింకా కాంగ్రెసు సంపూర్ణ స్వరాజ్యమునకై సంపూర్ణమైన కృషిచేయుట లేదంటే లోప మెవ్వరిది? అందు సంపూర్ణముగా దేశాన్ని తమ సొత్తుగా నిజంగా, ధృఢంగా చేసికొనవలసిన రైతులదే, కార్మికులదే, గ్రామస్థులదే!

స్వరాజ్యాన్ని అనుభవించేదెవరు?

కాంగ్రెసు స్వరాజ్యాన్ని తప్పక సాధించుతుంది. యీ స్వరాజ్య సముద్ర మర్థనంవల్ల తప్పక స్వరాజ్యం సిద్ధించుతుంది. వితే ఆనాడెట్లు అమృతమంతా దేవతలకే చెందిందో అటులనే యీనాడుకూడా, స్వరాజ్య ఫలితాలన్నీ కూడా ఇప్పటికి తదితర సంస్థలందున్నలేకే, కాంగ్రెసు నందును అత్యంత పలుకుబడి పొందివున్న, పొందుచున్న ధనవంతులకు, జమీందారులకు, చెందు లేమా యన్నేదియుం కద్దు. కనుకనే రానున్న స్వరాజ్యంలో తప్పక రైతులు, కూలీలే రాజ్యానికి వచ్చునట్లు జాగ్రత్తపడవలసివుంది. అందులకే యిప్పటినుండి రైతులు, కూలీలు కాంగ్రెసును యింకా హెచ్చుగా తమదిగా చేసికోవాలె, కాంగ్రెసులో చేరాలె, కాంగ్రెసుద్వారా వచ్చే స్వరాజ్యం తమకే కైవసమగునట్లు భద్రపడాలను.

స్త్రీలను మరవరాదు.

స్వరాజ్యం తేవడానికై వుపయోగపడే స్త్రీలు స్వరాజ్యం అనుభవించడంలో కూడా పురుషులతో సమానభాగం పొందవలెను. అందులకై పురుషుల దయాధర్మాలమీద ఆధారపడుట పొరపాటు. స్వయం సహాయక శక్తిని సంపాదించుకోవాల."

ఆచార్య రంగాగారు.

"మన కాంగ్రెసును లోపలనుండి సోషలిస్టులు, వెలుపలనుండి కమ్యూనిస్టులు వేరు మార్గానికి పట్టించవలెననిరో, లేక నాశనము చేయించవలెననియో, చూస్తున్నారు. కాంగ్రెసునకు ఈ అతివాదులకు జరుగుచున్న యీ నూతన సంఘర్షణ వినాశకరమైనదికాదు. కాంగ్రెసులో మితవాదము ప్రబలిపోతున్నది. ఆ మితవాదులకు ఈ సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులకు యిప్పుడీ లడాయి, ఇందుగనుక కాంగ్రెసు మితవాదులను వెంటితవలెనే, వెనుకబడవేసి, యీ కాలపు అతివాదుల దిగ్గరకు తీసుకొని, కార్మిక కర్షకులకే చెందిపోయిందా, అద్భుతంగా బ్రతికివుండి మన దేశీయులందరికి సేవచేస్తూ వుండవచ్చును. ఇంతవరకూ పొందిన జయ మొకగొప్పది కాదు. ఏదో ప్రభుత్వోద్యోగాలను పొంది బిరుదుల సంపాదించుకొని, ధనాన్ని చూరగొని, స్వలాభాన్ని వృద్ధిపరచుకోవాలనే యేలందలకోలది మితవాదులతోనూ [illegible]గ్రెసు లడాయి పెట్టవలసివచ్చింది. అందు [illegible] [illegible]డి.డి. ఇంగ్లాండులో లక్షలాదిగావున్న కోట్ల [illegible] సంవత్సరాదాయ పొందే లక్ష్మీపుత్రుల [illegible]సులకు వశులైన నూతన మితవాదు[illegible] [illegible] సబల [illegible] మొనర్చవలసియున్నది [illegible] [illegible] [illegible]; కార్మిక కర్షకుల సేన [illegible] [illegible]; [illegible], కొగెను చెప్పక [illegible] [illegible] ప్రజలతో పాటు [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] మన శక్తులు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

వుండు, పేదకులకు తత్కాలంరెల్లురు; అందుమూ కార్మిక కర్షకులు సృష్టిస్తారే. కాని యికముందు రానున్న స్వరాజ్యము ప్రత్యేకంగా తగినట్లు రైతులకు, కూలీలకు చెందునట్లు చేసికోడానికై యెన్నో తీవ్రమైన లడాయిలు సాగించవలసివున్నది. ఎన్నో బాధపడవలసివున్నది. ఎంతో త్యాగము, ధైర్యము, సోమ్మత ప్రకటించవలసివున్నది. అందులకై మన ప్రజలు యిప్పటినుండి తయారుకావలెను.

కాంగ్రెసును నాశన మొనర్పరాదు

ఇప్పటికి ధనవంతులకు, వారి అను చరులకే కాంగ్రెసునందు అత్యధిక ప్రాబల్య మున్నదను కోపముతో సోషలిస్టులుగాని, కమ్యూనిస్టులుగాని, కాంగ్రెసు నాశన మొనర్పరాదు. అది ప్రజలెల్లరకు చెందినది. దానిని వుపయోగించుకొనుటె అందరికి లాభకరము. దానిని పెంచుకొనుటె కార్మిక కర్షకులకు ధర్మము. దానిని తమదానిగా తమసొత్తుగా, తమ అంతుకముగా మార్చుకొనుటయంతే యీనాటికి కార్మిక కర్షకుల జాగ్రత్త వహించవలెను.

కాంగ్రెసు క్షీణించునా?

ఏబది సంవత్సరాలనుండి క్రమ క్రమాభివృద్ధి చెందుచున్న యీ మహాసంస్థకు యిక క్షీణత కలుగదని అనుకొనుట పొరపాటు. స్వరాజ్యం సంపాదించినంత మాత్రాన కాంగ్రెసుపనియే ముగియదు. ఇక ప్రజలపని ముగియునా? సంపూర్ణ స్వరాజ్యం, కార్మిక కర్షకుల స్వరాజ్యం సంపాదించుటకై అనగా స్వరాజ్యము ఎల్లరకు తగినట్లు ఉపయోగపడుటకై కృషిచేయుచో, కాంగ్రెసు చిరకాలజీవి యగును. అటుల గాక రాజకీయ స్వరాజ్యాన్ని తెచ్చిపెట్టి అతి ధనికులకు, జమీందారులకు మాత్రం హెచ్చుగా అనుభవనీయమగునట్లు చేసినచో లేక, అల్పసంఖ్యాకులైన మైనారిటీలో పడుచుంటే చూస్తావుంటేనో మాత్రం ప్రజలు దానిని నిరసించక తప్పదు. నిరసించినప్పుడు అప్పుడే కాంగ్రెసునకు క్షీణత కలుగును.

కాంగ్రెసుకంటె ప్రజలే హెచ్చు అన్న సంగతి మరవరాదు. ఎంతకాలమువరకు ప్రజలకాంగ్రెసుల చూచుచూ, జనసామాన్యరక్షణకై తన సర్వశక్తుల నుపయోగించుచుండునో అంతవరకు కాంగ్రెసునకు జయమేర్పడుచుండును. ఈస్వరాజ్యోత్సవము కాంగ్రెసునకు జరుపుచున్నామనుట కంటె, ప్రజాసామాన్యపు స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు చేయుచున్నా మనుకొనుట యుక్తమము. సంస్థలు ప్రజలకై అవసరం. అందు ఇన్నాళ్లనుండి ప్రజాసేవ చేయుచున్న యీ కాంగ్రెసు మనకందరికి ప్రియతమము ఐనను ప్రజలనెల్లప్పుడు సేవించుచుంటేనే అయ్యది ప్రజల అభిమానాన్ని చూరగొనును. అంతవరకు దానియందే చేరియో దానిని మరితరంగా బలపరచియో, సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు, తమ యభీష్టమగు ప్రజారక్షణమును సాధింప ప్రయత్నించుట మేలు.

Treachery
is not withdrawn.

Why?– because, peace is broken, hostilities are declared and war is to commence. '*Treachery*' will shoot like a bomb! It discloses mysteries unknown, betrays the intrigues of a *modern Iago*, and moves you in sympathy for a young soldier, who was massacred in a stormy night. Watch the date............!

చంపాదారులకు విజ్ఞప్తి.

పొదిలి, దర్శి డివిజనులలో

చందాలు వసూలు చేయుటకు, వెల్లూరు వెంక

టశేషయ్యగారిని,

కావలి తాలూకాలో

వసూలు చేయుటకు సంపత్తి వెంకటసుబ్బయ్య

గారినీ నియమించినాము. చందాలు వారిపరంగా యి

చ్చి రశీదు తీసుకోనవలెను.

— మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

శుక్రవారము.

10–1–36.

కనిగిరి జమీన్ రైతు మహాసభ.

కనిగిరి తాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ రంగాగారధ్యక్షత క్రింద ప్రథమ పర్యాయము కోడిగుంపల గ్రామమున ఈనెల 5 తేదీ జరిగినది.

1929 సం॥న జిల్లా జమీన్ రైతు సంఘము స్థాపింపబడినను యీ యాందోళన యీ యుత్తర సహారా యెడారులకు ప్రాకుటకు యింతకాలము బట్టినది. ఈ తాలూకా కేవలము మెట్ట తాలూకాగా యున్నది. 210 గ్రామాలలో 154 గ్రామాలు జమీన్ దారీ భాగమున్నూ, 34 గ్రామాలు గవర్నమెంటు భాగమున్నూ 22 గ్రామాలు యినాములుగానున్నూ ఉన్నవి. జమీందారీ భాగాలు విపరీత శిస్తులచేత క్రమశా నిర్జనారణ్యము లగునేమోయను భీతి కలుగుచున్నది. ఈ తాలూకాలో వెంకటగిరి, పాములూరు ఎస్టేటువారలే ప్రధాన జమీందారులు. ఈరెండు జమీందారీల లో హెచ్చుశిస్తులు పోటా పోటీతో పెంచినట్లు కనబడుచున్నది. పామూరు ఎస్టేటులో మాగాణి యకు 1 కి రు 40-0-0 ల వరకున్నది. వెంకటగిరి ఎస్టేటులో మెట్టతోటలు, సజ్జ, రాగి పైరు తోటలు యకు 1 కి రు 25-0-0 ల వరకు శిస్తులున్నవి. రైత్వారీ ప్రక్కగ్రామాలలో మాగాణి రేటు రు 7, 8 ను, మెట్టతోటల రేటు రూ 1, 2 లును యున్నది. ఇది మెట్టతాలూకా కావడం, వర్షాలు క్రమంగా క్షీణించిపోవడం హెచ్చు శిస్తులు రైతుల కుటుంబాలు నాశనం చేయడంతో రైతులు బ్రతికెడు ఆధారం లేక వేనకు వేల ప్రజలు పొట్ట చేతబట్టుకొని దేశాంతర గాములగుచున్నారు. చాలామంది రంగూను కార్వో

కేషనులోను, కొందరు గుడ్డలు అప్పవేయు వ్యాపారాల మీదను, కొంతమంది కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో సున్నము, యిటుక కాల్చు పనిమీదను, కొంతమంది తాపీ పనిమీదను, మరి కొందరు నెటాలు వగైరా ప్రదేశములలోను నానావిధాల నానా చోట్ల తలదాచుకొనుచున్నారు. ఈక్రింది లెఖల బట్టి జమీందారీ భాగా లెంత నిర్జనారణ్యము లగుచున్నవో తెలియగలదు.

	గ్రామాలు	ఇండ్లు	జనసంఖ్య
గవర్నమెంటు	34	11882	58855
జమీందారీ	154	13954	72359
ఇనాము	22	627	3181
	210	26418	134395

పై సంఖ్యను గమనించిన జమీందారీభాగాల అధోగతి అర్థము కాగలదు. ఈ తాలూకాలోని 34 గవర్నమెంటు గ్రామాలలో 59 వేల జనసంఖ్య యుండగా 154 జమీందారీ గ్రామాలలో 73 వేల జనసంఖ్య మాత్రమే యున్నది. దీనిని బట్టి చూచిన సరాసరి గవర్నమెంటు గ్రామము 1-కి 1735 మంది జనసంఖ్యయు, జమీందారీగ్రామము 1 కి 467మంది జనసంఖ్యయు తేలుచున్నది. ఇందువలన జమీందారీ భాగాలు ఎంతక్రుంగి పోయినదియు తెలియగలదు. ఏతాలూకాలో లేని మరొక చిత్రము గూడ యీ తాలూకాలో కానవగును. పురుషుల కంటే స్త్రీల సంఖ్య 3000 లు హెచ్చు కానవగును. దీనికి కారణము కుటుంబాల వదలిపెట్టి పురుషులు దేశాంతరగాములగుటయే.

విద్యా విషయములోను యీతాలూకా వెనుకబడి యున్నది. ప్రయాణ సౌకర్యములుగాని వైద్య సౌకర్యములుగాని బొత్తుగా లేవు. ఈ తాలూకా 210 గ్రామాలకుగాను ఒక్క గ్రామ పంచాయతీ గ్రామము మాత్రమేయున్నదని వినుటకు సిగ్గగు చున్నది. 3600 జనసంఖ్యగల గురవాజీపేటకు పంచాయతీ తిరస్కరించుట చిత్రమగు విషయము. ప్రజాప్రతినిధు లనుకొను వారు యిందుకు సిగ్గుపడవలెనో. గర్వించవలెనో తెలియకున్నది.

ఈతాలూకా పరిస్థితులు చక్క[illegible] వలెనన్న పిల్లాపేటికి అనకట్టగట్టి [illegible] రును గూడ మోపాడు రిజర్వాయరు [illegible] మర్చించియు, నేరెళ్లవాగు [illegible] అనకట్టలు గట్టి పారుదల సౌకర్యము [illegible] హెచ్చించియు, జమీందారీ [illegible] లలో శిస్తులు [illegible] మునుపటి రూపుమాపియు, రోడ్లు [illegible] సహాయములు హెచ్చించియు [illegible] విధానము చూపకున్న [illegible]

[illegible] యుక్తమో [illegible] ఈ తాలూకా [illegible] జిల్లా [illegible] కుంపుకొని [illegible] నలసియున్నది. [illegible] ప్రజలు లోనుగాక సరియగు ప్రతి [illegible] అనే కుంపుకొని, తమ [illegible] కొందరని ఆతాలూకా ప్రజలను కోరుచున్నాము. [illegible] దృష్టిని [illegible] తాలూకాల మీదకు [illegible] మెట్ట తాలూకాల [illegible] తమ [illegible] [illegible] చేయవలసిన [illegible] కోరుచున్నాము.

వ్యాఖ్యలు.

సిలోనులో భారతీయుల దుస్థితి.

ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, దక్షిణాఫ్రికా వారు లందరకును సివిలు సర్వీసులో ప్రవేశించుటకు హక్కు నిరాకరింపబడు చున్నదనియు తెలియుచున్నది. సిలోనులో నున్న 7 లక్షలమంది భారతీయులు [illegible] 6 లక్షల మంది కూలి నాలిచేసి [illegible] చున్నారు [illegible] ఇతర వృత్తులందు [illegible] కూలీలలో అధికభాగము తేయాకు [illegible] చున్నారు. తేయాకు పరిశ్రమకు పెట్టుబడి [illegible] పియనులది కృషి మాత్రము భారతీయులది. కూలీలుగనున్న భారతీయులలో చాలమంది నిరక్షరాసులగుటచే వారి హక్కుల గురించిగాని, బాధ్యతల [illegible] ంచిగాని వారికంతగ తెలియదు.

భారతీయులు ఇతర దేశీయుల మధ్య జాపరకు విచక్షణలను తొలగించుటకు ఆ సంఘీ సభ్యులు పూనుకొనవలెను.

కాయకష్ట నిబంధనరద్దు

కాంగ్రెసుసభ్యులు యేదోయొక చేతిపనిని చేయవలెనని కాంగ్రెసు నిబంధనలలో నుండెను. ఈ వారమున బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ సభయందు పై నిబంధనను తొలగించవలెనని శ్రీయుత బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారిచే నొక తీర్మానము ప్రతిపాదింపబడి దీర్ఘచర్చ మీద ఆమోదింపబడెను. 0-4-0 లకుబదులు 0-1-0 గాని, దానికి ఖరీదగు వస్తువులుగాని [illegible] యకు కూలిపనిగాని చేయువారలకు కాంగ్రెసు సభ్యత్వము కలుగునదియు, మూడుమాసములు సభ్యులుగా నున్నవారలు ఎన్నికలందు పాల్గొనవచ్చుననియు తీర్మానింపబడెను. గతవారము జరిగిన [illegible] సభయందు ఇవుకున్న [illegible] పత్రికలలో [illegible] మొక్క [illegible] [illegible] ఎన్నికలయందు విజయము [illegible] అ. శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు [illegible] మండి. [illegible] ఎన్నికలలో [illegible] [illegible] విజయము [illegible] [illegible] సభ్యులకు [illegible] [illegible] సాధ్యమైన [illegible] ప్రతిష్ఠకు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] [illegible] ఈ విషయమున [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసుసభ్యుల [illegible]

[illegible] కొంత [illegible] వివిధపార్టీలకు [illegible] కాంగ్రెసునందు చేరి [illegible] ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టి, భారతీయులకు కాంగ్రెసుపట్ల సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదని [illegible]

హిందూ మహాసభ అస్పృశ్యత

గతవారమున [illegible] జరిగిన హిందూ మహాసభయందు హిందువులలో ప్రతివారును కులభేదములు, శాఖాభేదములతో నిమిత్తము లేకుండ [illegible] విద్యాశాలలు, బావులు, చెరువులు, [illegible] హోటళ్లు, రస్తాలు, [illegible] మొదలగు జలాశయములు [illegible] స్థలములకును [illegible] ప్రవేశార్హులను [illegible] అస్పృశ్యతా నిర్మూలనము అనునది హిందూమతములోని [illegible] ముగా పరిగణింప [illegible] కుల భేదములు హిందూమతములో [illegible] యీ భేదములను [illegible] రాజకీయ వ్యవహారములలో [illegible] తీర్మానింపబడి [illegible] కలసియున్నది. సభాధ్యక్షత వహించిన పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారిన్న సనాతన ధర్మముల పాటించు హిందువు లెవరు [illegible] చెప్పవచ్చును ఈ [illegible] యమున హిందూమహాసభ నాయకత్వము [illegible] సంస్కారణకు పాటుపడుట ఎంతయు ముదావహము.

మోటార్ల పరిశ్రమ

బొంబాయి పారిశ్రామిక ప్రముఖులు కోరిన మేరకు సర్. ఎం విశ్వేశ్వరయ్యగారు విదేశములలో 7 నెలలు పర్యటన మొనర్చి, మోటారు [illegible] ఫ్యాక్టరీలను పరిశీలించి, మోటారు ఫ్యాక్టరీలు [illegible] గల రహస్యములను వారి వద్దనుండి తెలుసుకొని వచ్చి, క్రొత్తగా మోటార్లు వచ్చుటయు, క్రొత్తరకపు మోటార్లను కొనుచుండుటయు ఎక్కువగా నున్నదిగాన క్రొత్తరకపు మోటార్లను తయారు చేసినచో చాలలాభము చేకూరుననియు హెచ్చుగ తయారుచేయుచో ఖర్చులు చాలతక్కువ కాగలవనియు, [illegible] విమర్శించుననియు తెల్పుచున్నారు. యీ తయారుచేసిన మోటార్లు అమ్ముకొనుటకు మార్కెట్లు సంపాదించవలసియుండును. విదేశములతో పోటీపలుపవలసి యుండును. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారి సహాయముతో యీ పరిశ్రమ అభివృద్ధి కెందుటకు అవకాశములుండెదరు.

గుంటూరు ఒంగోలు జిల్లా బోర్డు ఎన్నికలు.

గుంటూరు, ఒంగోలు జిల్లాబోర్డుల ఎన్నికల తేదీలు ప్రకటింపబడినవి. ఈనెల 10 తేది ప్రకటన గావించుట, నామినేషనులు 20 తేది దాఖలు చేయుట, 21 తేది నామినేషనుల పరిశీలన, 22 తేది అంగీకరింపబడిన నామినేషనుల ప్రకటించుట, పోలింగు ఫిబ్రవరి 6వ తేది, ఓట్లు లెఖ్కించుట ఫిబ్రవరి 8 తేది [illegible] క్రిందనే ఎన్నికలు జరుగునని ప్రకటింపబడి మరల వాయిదా వేయబడెనని ప్రకటింపబడియుండెను. అటు [illegible] తేదీలు ప్రకటింపబడినవి. ప్ర[illegible] యిప్పటివరకు [illegible] కాంగ్రెసువారు యితర జిల్లాలలో [illegible] కూలేదని [illegible] కాలదని [illegible] పూర్వాభాను [illegible] దీనవవలసిన ఓట్లు లెక్కించుట [illegible] ఉండదనియు, ప్రజలు [illegible] [illegible] వారలనే ఎన్నికలయందు జయము [illegible] రంగాగారు [illegible] చింతనీయము.

కనిగిరి తాలూకా జమీన్ రైతు సంఘం

కమిటి మీటింగు తే 26-1-1936 ది

బొట్లగూడూరులో సమావేశం

కార్యక్రమము

పై జమీన్ రైతు సంఘముయొక్క కమిటీ మీటింగు తే 26-1-1936 ది పగలు [illegible] బొట్లగూడూరు గ్రామమునజరుగును [illegible] తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థన.

చర్చనీయాంశము

(1) కనిగిరి తాలూకాలో ప్రచారము నిర్వహించుట.

(2) సంఘములో సభ్యులను విరివిగాచేర్చుటకు అవసర ఏర్పాట్లు చేయుట.

(3) ఈసంఘ పక్షమున జమీందార్లకు రైతుల కష్టముల వివరించుటకు వ్రాయుట పంపుట.

(4) ఈ సంఘమునకు విధిని నిర్మాణము ఉపసంఘమును నియమించుట.

(5) ఇంకా అవసరవిషయముల గూర్చి.

బొట్లగూడూరు సుబ్బరావు, కార్య[illegible]

మోపాడు ప్రాజక్టు ఇరిగేషన్ బోర్డు మీటింగు

26—1—36 బొట్లగూడూరు.

పై ఇరిగేషన్ బోర్డు మీటింగు 26—1—36 తేది సాయంత్రం 4 గం॥కు బొట్లగూడూరులో జరుగును. బోర్డు సభ్యులున్నూ, ముఖ్యముగు [illegible]లున్నూ విచ్చేయ ప్రార్థన.

తుర్లపాటి రమణయ్య,
వేదగిరి వెంకయ్య,
కార్యదర్శులు.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ప్రకటన.

గుంటూరు, ఒంగోలు బోర్డులకు జరుగబోవు ఎన్నికలు యీనెల 20 వ తేదీన జరుపవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. కాంగ్రెసు సంఘము తరఫున ఫిర్కాలలో సభ్యులుగ నుండదలచినవారు యీనెల 14 వ తేదీనాటికి తెనాలిలో జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమునకు అధ్యక్షునిపేర పంపవలయునని గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు కల్లూరి [illegible] ప్రకటించుచున్నారు.

[illegible]

గుంటూరు జిల్లాలో రివిన్యూ మెంబరు పర్యటనము.

మద్రాసు ప్రభుత్వ రివిన్యూ మెంబరుగారగు [illegible] దొరగారు ఫిబ్రవరి మాదిలో [illegible] గుంటూరు జిల్లాలో పర్యటనము సల్పెదరు.

జిల్లాబోర్డుల ఎన్నికలు

కాంగ్రెసున కఖండవిజయము.

తిరుమనాపల్లి.

[illegible] కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా యం. యల్. వి. [illegible] కట్టా పుల్లయ్య జమీందారు గారికి [illegible] రెడ్డిగారును పోటీచేసిరి. [illegible] 28 ఓట్లును రెడ్డిగారికి 22 ఓట్లును [illegible] గారు గెల్చిరి.

సేలం ఆర్కాటు

ఉ. ఆర్కాటును ఎన్నుకొనబడిన 48 మంది సభ్యులలో [illegible] గెసు వారు కలరు. అధ్య[illegible] గెసు వారు [illegible]

తాలూకాల మార్పులు.

(స్వకీయ విలేఖరి.)

పగటూరు తాలూకా గ్రామములలో కొన్ని పోలూరుతాలూకాలోను, కొన్ని వెంకటగిరి తాలూకాలోను కలుపబడును. మిగిలిన గ్రామాలతో యిప్పుడున్న [illegible] డివిజన్ కలిపి పగటూరు డివిజనుగ చేయుదురు.

మల్లాం తాలూకా [illegible] పోలూరు తాలూకాలో [illegible] మల్లాం డివిజనుగా వుంచుదురు.

ఇందువలన [illegible] తాలూకాలు ఒక డివిజను [illegible], రెండు తాలూకాలు, రెండు డివిజనులు [illegible]. పోలూరు, వెంకటగిరి తాలూకాలు [illegible] చేయబడుటచేత తాలూకాల [illegible] శతం రు 10 లు హెచ్చు చేయు[illegible].

మునుపు [illegible] తహశీలు [illegible] కొత్త పగటూరు [illegible] తహశీలు [illegible], ముందు [illegible] తహశీలు [illegible] కొత్తం [illegible] తహశీలు [illegible], పాతమల్లాం [illegible] నూతన [illegible] డివిజన్ [illegible] పోలు [illegible] ఫిర్కాలు [illegible] రు 30 శాతం తగ్గించి [illegible] మాండిరి.

గాజనుండి వున్న [illegible] మా [illegible] ఎక్స్టెటువారి [illegible] మిగులుతో మాదవల [illegible] మెంబర్లు, గుత్తెడికాలు [illegible] జాలకగించ పోవుదారి [illegible] యుగ్మారి. ఈ తాలూకా [illegible] కొందర్యల్ప [illegible] ను [illegible] నున్నా!

[illegible]

వంగరాష్ట్ర భూస్వాముల సభ.

—(:)—

ఈ నెల 8 తేది దర్భాంగ మహారాజా అధ్యక్షతను వంగరాష్ట్ర భూస్వాములసభ జరిగెను. రైతుల ఋణవిమోచన శాసనము [illegible] యేర్పాటైన్న సమాధాన సంఘములో భూస్వాములలో కనీసము ఒకరి నైనా సభ్యునిగా చేర్చు కొనవలెనని సభవారు కోరిరి. రైతుల ఆర్థిక స్థితిపై శాశ్వత సౌభాగ్యమాధార పడియుండును. కావున ఆనాదినుండి వీరివిషయమై అమలునందున్న పద్ధతులలో భారత బ్రిటిషు ప్రభుత్వాధికారులచే మార్పుచేయకూడదని సభవారు విన్నవించిరి. సంస్కరణ విధానము అమలునకు వచ్చులోగా వివిధరాష్ట్రముల భూస్వాములు సమావేశమై శాసనసభలలో తమ ప్రతినిధుల సంఖ్యను నిర్ణయింపవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి.

భూమి శిస్తు ముజరాలు.

రాబోవు ఫసలీలోకూడ భూమిశిస్తు ముజరాలనిచ్చు విషయమునుగూర్చి ముందువారము ముగియులోపల దొరతనమువారు నిర్ధారణ చేసెదరు. జిల్లాల ఆర్థికస్థితినిగూర్చి రివిన్యూబోర్డువారు పంపిన నివేదికనుబట్టి రివిన్యూ హైవాన్సు కార్యదర్శి కర్తములవారు ప్రస్తుతము దీనినిగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. క్రిందటి ఫసలీలో సస్పెండు చేయబడిన పెంత్తమును ముజరా యిచ్చునట్లు దొరతనమువారిపుడు ఉత్తరువులను పంపిరి. ఎటులైనను ఈ ముజరాలను సాగించుటకు దొరతనము వారంగీకరించియే యున్నారు. గత సంవత్సరము పద్ధతినే ఈ సంవత్సరముకూడ నవలంబించవలెనా లేక వేరువేరు జిల్లాల ఆవశ్యకతనుబట్టి తగిన యేర్పాటులను చేయవలెనా యని మాత్రమే దొరతనమువారిపుడు ఆలోచించుచున్నారు.

జవహర్లాల్ పై ఆరోపణలు

బెంగాల్ ప్రభుత్వ సంతాపము

1934 సం॥ పరిపాలనా నివేదికలో బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు పండిత జవహర్లాల్ గారి విషయమై వ్రాసిన యొక వాక్యమునకు జవహర్లాల్ గారాక్షేపించి బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు ఋజువు చేయవలెను. లేదా క్షమాపణ [illegible] కోరవలెనని తెలిపియుండెను అందుమీదట బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారొక ప్రకటనగావించి నివేదికయందలి తెలుపబడిన నిందారోపణ వాక్యములకు సంతాపముదెలిపి, తాముచేసిన గొప్ప పొరపాటును అంగీకరించిరి.

సింహపురి ఫ్రెండ్సు యూనియన్ వారు

సింహపురి ఫ్రెండ్సు యూనియన్ వారు ఆంధ్రనాటక [illegible] యీ [illegible] ఆంధ్ర [illegible] ముఖ్య [illegible] ప్రదర్శించుటలు, [illegible] మానవ [illegible] సింహపురి [illegible] విషయము.

ఈ సంస్థ గత నెలలో స్థాపించబడి కేవలం [illegible] నాటకములు ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. [illegible] ఎక్కువ ప్రావీణ్యము చూప [illegible].

— ఒక విలేఖరి.

కేసరి రత్నత్రయము

లోధ్ర

గర్భాశయరోగ నివారిణి

స్త్రీలకు గలుగు ముట్టుకూలు, అధిక ... ఆకాలపు ... తెల్ల ... అకాల ... సంతాన హీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, ... తెల్లసెగ ... మొదలగు స్త్రీ మర్మవ్యాధులను కుదుర్చును.

వెల 12 డో రు 3; 6 డో రు 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, ... పాండురోగము, ... నిస్సత్తువ, కడుపులోమంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెల 12 డో రు 3; 6 డో రు 1-10-0

అర్క

సర్వజ్వర నివారిణి

వాత, పిత్త, కఫ, విషమ, ... జ్వరములను ... వెల 6 డో 2-8-0; 3 డో 1-8-0 1 డో 0-8-0

కేసరికుటీరం
ఎగ్మూరు :: మద్రాసు

డోంగ్రేగారి బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను, ఆరోగ్యము నిచ్చును. అన్నిస్థలములలో దొరకును.

ప్రొప్రయిటర్లు:—
కె. టి. డాంగరే అండ్ కో,
గిర్గాం—బొంబాయి.

గాంధిగారి ఆస్వస్థత.

గాంధిగారికి రక్తప్రసారము అధికముగనున్నది. [illegible] రాజేంద్ర ప్రసాదుగారికిని, వల్లభాయిపటేలుగారికిని ఆదుర్దా కలిగియున్నది.

కనిగిరి తాలూకా ప్రథమ జమీన్ రైతు మహాసభ

(2-వ పేజీ తరువాయి)

...ము చెయుచున్నాను. జమీన్ పద్ధతియున్నను, కాపరూపకముగ తొలగినను రైతులకట్టి ... సందేహము. కాంగ్రెసు ఎట్టిభేదమును పాటించక రైతు లెప్పుడున్నను వారి శ్రేయ ...కొట్లుపడ వలెను.

జమీన్ రైతుల కష్టములనువినీ, జమీన్‌దారులతో నిష్పక్షముగాడుచు, ప్రమాదకరము. ...కాలమున కాంగ్రెసును విడనాడి సౌఖ్యప్రదమైన జీవితమును గడుపును, మీట్ల ప్రస్తావన వచ్చి ...కమునసే కాంగ్రెసువారమని ముందు వచ్చువారిని నమ్మకొనుట అన్నిపర్యాయములై ఇవుక ...ధములను నిర్మించుకొనవలెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రీ జమీన్ రైతు సంఘమువంటి సంస్థలే దేశమంతటను ఏర్పడియుండునని తల చెదను. జమీన్ పద్ధతివలన విశేషముగ బాధపడుచున్న ఆంధ్రదేశము ఇతరులకు దారిచూపగల సంరక్షణ మార్గములను సూచించుట సహజపమే యగును.

సోదరులారా! నాకు తోచిన నాలుగుమాటలను తమకు చెప్పితిని. ఈప్రాంతపు జమీన్ రైతులతో సంబంధము పెట్టుకొనుట కిదియె ప్రథమ పర్యాయము. ఈసభ జయప్రదముగ జరుగ గలదనే నమ్ముచున్నాను.

* * * *

కనిగిరి తాలూకా ప్రథమ జమీన్ రైతు మహాసభ 8 వ తేది పగలు రెండుగంటలకు కోడి గుంపలకు సమీపములోనుండు తోటులో సమావేశము కాబడినది. సభకు షుమారు 7, 8 వందల మంది అరుదెంచిరి. నెల్లూరునుండి శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారును, బొమ్మ రెడ్డిగారును, నాగమూరు వీరరాఘవయ్యగారును, అన్నాబత్తుల శ్రీరామమూర్తిగారును, కృష్ణా జిల్లా వల్లపల్లి రైతు శ్రీకాకుళంవాస్తవ్యులు కర్రా వెంకటేశ్వరరావుగారు సభకరుదెంచిరి. కనిగిరి తాలూకా రైతులలో కనిగిరినుండి సభాంతమునకు సానికొమ్ము మాలకొండారెడ్డిగారును అరుదెంచిరి. సభకరుదెంచిన కనిగిరి జమీన్ రైతుపెద్దలు కోడి తిరుమలప్ప నాయుడు, మన్నెం వీరయ్య, దగ్గిరేని మునలయ్య, తిరువీధి మాలకొండయ్య, మూలె సుబ్బారెడ్డి, బద్దెలి కొండారెడ్డి, యింటేల చినకొండారెడ్డి, మంచికంటి రాఘవులు, మార్నేని కొండయ్య, మార్నేని నాగయ్య, ఆదపా రంగయ్య, వేదగిరి వెంకయ్య, బొట్లగూడూరు సుబ్బారావు, తోట పాపానాయుడు, గుంటుపల్లె సుబ్బానాయుడు, పవని వెంకటనరసయ్య, మెట్ల పుల్లపనాయుడు, పాలేకమూరు వీరయ్య, బొట్లగూడూరు రామమూర్తి మునగాల వెంకటరెడ్డి, పర్నా చన్నయ్య, కాకర్ల పిచ్చి నాయుడు, నాగా రామయ్య, బొమ్మిని అంకయ్య గార్లు:

సభా ప్రారంభములో వైదప్రార్థన నాగమూరు వీరరాఘవులు గారిచే చేయబడెను. అనంతరము రంగనాయకులును గూర్చిన స్వాగత పద్యములును, "మాకొద్దీ జమీన్‌దారి పోరు" అనుగేయమును బొట్లగూడూరు మాలకొండారెడ్డిగారిచే చదువబడెను. తరువాత ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన భట్టువారెట్టి కృష్ణయ్యగారి స్వాగత వుపన్యాసము చదువబడెను. తరువాత సభను ప్రారంభించుచూ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు తమ ప్రారంభ వుపన్యాసమును గావించిరి. తరువాత అధ్యక్షులైన రంగనాయకులుగారు అధ్యక్షవుపన్యాసమును, ప్రస్తుత జమీందారి పాలనను గురించియు, జమీందారి పద్ధతియొక్క చెడ్డను గురించియు, గత పదిహేను సంవత్సరములుగా ప్రభుత్వములోనున్న జస్టిసు మంత్రివర్గమువారు చేసిన దుండగములను గూర్చియు, జస్టిసు పార్టీవారు యీరాజధానిలో రైతులకు చేసిన చెడ్డలనుగూర్చియు, సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారిచే ప్రవేశపెట్టబడిన ఎస్టేటుల్యాండు అక్టు సవరణబిల్లును, జమీందారి పార్టీవారు నిరాకరించుటనుగూర్చియు, జమీందారీలలోనుండు దుర్భరపన్నులనుగూర్చియు వచ్చే ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారికి సహాయము చేయవలసిన అవసరములను గూర్చియు, విపులముగా వుపన్యసించిరి. తరువాత సభలో 21 తీర్మానములు గావింపబడెను. సభాంతమున సానికొమ్ము మాలకొండారెడ్డిగారు కనిగిరినుండి అరుదెంచిరి. వారిని వుపన్యసించవలసినదిగా కోరబడిన మీదట, జమీన్ రైతులు దక్షిణాది రైతులమాదిరి గాక చట్టబద్ధమగు ఆందోళన సాగించవలసినదనియు, రైతు సంఘమునకు రాజకీయమునకు యేలాటి సంబంధముండకూడదనియు, మొదలగు విషయము లుపన్యసించిరి. దానికి జవాబుగా దక్షిణాది రైతులుకూడ యిప్పటివరకు చట్టబద్ధమగు ఆందోళన సల్పిరనియు, రెడ్డిగారు దానిని గమనించక వినుటలో పొరబాటు బడియుండురనియు, నెల్లూరు జిల్లా జమీన్ రైతు సంఘమును రిజిష్టరు చేయబడి యున్నదనియు, దానియొక్క వుద్దేశములు చూచిన తెలియగలదనియు, యిక్కడ స్థాపించబడిన తాలూకా సంఘము దానియొక్క శాఖగానే స్థాపించబడినదనియు, దక్షిణాది రైతులు వెనుక యెన్నిమారోమార్లు వినయ విధేయులతో జమీందారువారి వద్దకు రాయబారము పోయినను జమీందార్లు తిరస్కరించిరేగాని రైతులు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించలేదనియు మొదలగు విషయములు చెప్పిరి. రంగాగారు రైతుకు రాజకీయమునకు గల అవినాభావ సంబంధమును గూర్చి విపులముగా మాలకొండారెడ్డిగారి ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చిరి.

సభలో తాత్కాలికముగా కనిగిరి తాలూకా జమీన్ రైతు సంఘము స్థాపించబడినది.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి ...దలి సువాసన గమని...పుడు

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి ... సలవ్యాధసాధని.

అమృతాంజనము

...లదివ్యామృతము.

...శ్వాసన్నను, వాయుపోటులను ...ర్యపు నొప్పుల బాధలను, పోట్ల ...ను, శూల భేదించును, వాపుల ...మాపును. ...ను తగ్గించును, దురదను ...గించును.

అమృతాంజనము డిపో,

...ద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

బిడ్డల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులకు

పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి

బాలభాస్కర

ఆ... శ్రమము, మదరాసు.

ది స... ఆఫ్ ఇండియా

...ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

...బుదాసువీధి   మదరాసు

అభివృద్ధి

చేసిన వ్యాపారం	రు.	27,00,000
పూర్తి చేసిన వ్యాపారము ...	,,	20,00,000
రాబడి ఆస్తి ...	,,	2,00,000
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలలో పెట్టుబడి	,,	95,000
చెల్లించిన సొమ్ములు (ఇండస్ట్రియల్) స్కీములు.	,,	2,50,000

"కంపెనీ నిర్వాహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీవారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుత పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు ...ంచవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ...ప్రశంసించి యున్నారు.

...ర్నీస్ కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ...జంట్లు కావలెను.

...యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,

మేనేజింగ్ ఏజంటు

బొబ్బి[illegible] ఎస్టేటు.

కవి[illegible]తాల[illegible] వింతలు.

సీ. [illegible]తి.

(స్వకీయ [illegible])

1 వావాం కాలువ:—ఈ [illegible] 1931 సం॥ రం॥ చాలవరకు వరద వలన గండీలు పడిపోయినవి[illegible] బూర్జ జిరాయితీ భూముల మధ్యగుండా తీసుక రాబడినది. [illegible] యివ్వవలసిన కావు పైకం సకాలములో ఉద్యోగస్తు[illegible] బూర్జ [illegible]తులు ఆకాలువను కప్పివేయుచుందురు[illegible]నాయుడు తదితర రయితులు బూర్జ రయితులవద్దకు వెళ్లి "[illegible] దండములు ఆ తరువాత మా రాజావారికి దండములు [illegible] కొలతను తీసుక వస్తే ఏమిపంటలు పండును. ఈ[illegible]ముపంట అయిన పండుటలేదు. అప్పుడే సంస్థానంవారు [illegible]రైనారు గాని కాలువ సంగతి మాకవసరం లేదని అంటా[illegible]గస్తులు. రైతుల బ్రతుకు చెప్పవలవికాదు. గూనివంపు అన్ని[illegible].

2. లంకాం కాలువ:—ఈ[illegible]ంఢ్యాం, లంకాం అని రెండు గ్రామములు కలవు. ఈరెండ[illegible] శిస్తు వివరములు సంస్థానంవారి వీలుజాపితా ప్రకారం [illegible]న్నది.

కా[illegible]డ్యాం

		ఎ.	[illegible]	శిస్తు. రూ.	అ.	పై.
1. పాబకు జిరాయితి	మెట్ట	383	[illegible]	1044	10	8
	పల్లం	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	8
	తోట	[illegible]	[illegible]	[illegible]	11	8
		48[illegible]	[illegible]	[illegible]	6	9
2. తోట		1	88	[illegible]	7	10
3. ఆకుకు బడి బంజరు		—	—	4	8	2
4. పనదీ యీనాం పల్లం కట్టుబడి		—	—	[illegible]	1	5
5 గవర్నమెంటు యినాం తోడి		41	20	[illegible]35	[illegible]	0
				[illegible]6	[illegible]	6
గ్రామ మొత్తం శిస్తు				[illegible]	[illegible]	2

లంకాం

	పరిమితి ఎ. సె.	[illegible] ఎ. సె.	శిస్తు రూ. అ. పై.	[illegible]
1. పాబకు జిరాయితి	మెట్ట 171- 0; పల్లం 812- 9	188- 9	7666-15-10	[illegible] - 7 - 10
2. ఆకుకుబడి అయిన బంజర్లు	మెట్ట 38-57; పల్లం 0-81	18-88	208-11-[illegible]	
3. తోటలు	... ...	11-61	32- 8-11	
4. షాఖరీ యినాం	మెట్ట 4-20; పల్లం 7-73; తోట 0-20	12-13	7- 3- [illegible]; 71-15- [illegible]	[illegible]
5. పనదీ యినాం	మెట్ట 0-10; పల్లం 10-94; తోట 0-20	11-24	50- 4- 7	[illegible]
6 గవర్నమెంటుయినాం	మెట్ట 6-64; పల్లం 70-10	76-74	35- 8- 6	[illegible]
గ్రామ మొత్తం	700-70		7902- 8- 1	[illegible]

ఈ రెండు గ్రామముల మొత్త[illegible] సుమారు 1200 [illegible] లెక్క్ల ప్రకారం సంస్థానంవారు రమారమి [illegible] రూప్యము[illegible] గుంజుచూయున్నారు. ఈరెండు గ్రామము[illegible] జిరాయి[illegible] చాలావరకు విస్తీర్ణముయుండు తగ్గియుం[illegible] సుమా[illegible] వందల ఎకరములు జిరాయితీ ఉండున[illegible]నావేస్తిని. [illegible] రూప్యములు సొమ్ముతీసి సంస్థానంవారు ఆరెండు గ్రామములకు నీటి సౌకర్యములక్రింద సుమారు రు 360-0-0 మాత్రమే కర్చుపెట్టుచున్నారు. కాలువకు తెగిం హెడ్డుస్లూయను, సర్ప్లస్ లివర్ లేకపోవుటచే వరదలు వచ్చినపుడు కాలువ పూడిపోవుచుండును. అందుచే రైతులు వ్యవసాయము చేయుటకు పొలములో ఎంత కష్టపడుదురో అంతకష్టము నీటినిమిత్తం కాలువయందు ఏటియందు కష్టపడుదురు ఈ సంవత్సరం ఆశ్వీజ కార్తీక మాసములందు ఈ రైతులు ఒక నెల దినములు (గనము తప్పకుండా) ప్రతిరోజు 150 మంది మనుష్యులు 70 జతల పసువులు (నొల్లలతో) కాలువకొరకు కష్టపడినప్పటికి దినముతీరక బూర్జ గ్రామం కాలవనీళ్లు అడుగుకొని పెట్టవలసివచ్చినది. అప్పుడు సంస్థానం ఉద్యోగస్తుడు ఒకడైనా కనుపించడు. రైతులు యింతకష్టపడినా శిస్తులు చెల్లించుకొనలేక సాహుకార్లకు చాలావరకు అప్పులు పడియున్నారు. పంటలు ముందు నెల పదిహేను రోజులు రైతులబాధలు వర్ణనాతీతము. పసువులకు మేతుండదు, మనుష్యులకు తిండి వుండదు. అప్పుడే శిస్తు వసూళ్లకు హాజరైనారు. [illegible] యిన్స్పెక్టరు కేశవరావుగారు, సముదారు, ఉద్దార్ [illegible]నాయుడు, బం[illegible]తు, వారి బృందంతో. రైతులవద్దకు శిస్తు వసూళ్లకు రావడం యిటలీవారు అబిసీనియాలో స్క్రిమిషెసులకు బయలుదేరినట్లుంటుంది.

3. కొరపాం కాలువ:—ఈ కాలువ దిగువను కొరపాం మర్రి క్రొత్తవలస భూములు పారింపబడుచున్నవి. ఈరెండు గ్రామములు నిమ్మతొర్లవాడ గ్రామం కవిటి తాలూకాలో నాగావళీనదికి చాలా దిగువనున్నవి. కొరపాం కాలువగుండా వచ్చిననీరు ఎగువనుఉన్న కొరపాం రైతులకు సరిపడిన దిగువకు విడిచిపెట్టుదురు. మెరకను ఉన్న మర్రి క్రొత్తవలస రైతులకు నీటి దర్శనమే ఉండదు. అందుచే పంటలు ప్రతిఏట పోవుచుండును. రైతులు శుష్క దరిద్రులైనారు. చాలామంది బకాయీపడి అలమట జెందుచున్నారు.

4. నిమ్మతొర్లాడ కాలవ:—ఈ గ్రామం భూములు చాలావరకు గత రెండు సంవత్సరములు కోర్టుఉండుటచే సంస్థానం ఉద్యోగస్తులు నీటి విషయమై అట్టె దాఖలు పుచ్చుకొనడం లేదు. సాగుఅగుచున్న భూములకు అప్పుడప్పుడు ఎగువనుఉన్న కొరపాం కాలువనీరు రైతులు ఏలాగో తెచ్చుకొనుట కద్దు. ఈ గ్రామం భూములు వేలంలో వెలమ వారికి చాలావరకు అయిపోయినవి. అసలు రైతులు లోపాయి కాశీ రైతు లగుచున్నారు.

(సశేషము)

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

ఈ కంపెనీవారి "ఆటోమాటిక్ ప్రొటెక్షన్" సిస్టము వలన లాప్సైపోబడిన అనేక పాలసీలవలన లాభమును భీమాచేసిన పార్టీగాని లేక అతని కుటుంబస్థులుగాని పొందియున్నారు.

లాప్సుఅయిన పాలసీలలో 1934 లో చెల్లించిన మరణ క్లెయిములు

(ఆటోమాటిక్ పద్ధతివలన రక్షించబడినవి)

పాలసి నెంబరు.	భీమాచేయబడిన పార్టీ.	అడ్రసు	మరణించిన తేది.	ఎప్పటినుండి ప్రీమియము చెల్లించలేదు.
16932 W	సీతారామ [illegible] అరల్ కర	పోస్టుమేన్ పోస్టాఫీసు, మాపరగోవా	22-4-31	30-3-30.
4897	టి. ఎ. అర్జునరాజ్	రాజపాలయం రామ్నాడు జిల్లా	23-1-33	18-7-29.
10555 M.E.	డాం. ఎ. డుక్టా[illegible] కట్	టీచరు, కొత్త ఇంగ్లీషుబడి అక్రాజిల్లా రత్నగిరి.	18-9-33	15-3-31
624 M.E.	బి. సమాచార్	కేవాంగ్ [illegible] ఆయిల్ మిల్లు కోయంబత్తూరు	29-1-34	14-1-31
5683 W.L.	యిన[illegible]	[illegible] బిల్డింగు, గో[illegible] టాంకి, బొంబే నెం. 1.	16-3-34	14-1-32

[illegible]011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు. టి. వి. రాఘవయ్య, సెక్రెటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశ సంస్థానములుచేరి) 334, తంబుచెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు.

ఈనాటి బూతు కవిత్వం

"శిరోమణి నామకునకు ప్రత్యుత్తరం"

పోలవరపు రామబ్రహ్మంగారు

అనుక్షణమునూ పత్రికల్లోనూ, వార, పక్ష, మాస, పత్రికల్లోనూ, నవీన గ్రంథములలోనూ వెలువడే అపథ్యశృంగారమును హేయమై, నీతి దూరములైన రచనలనూ నిరసిస్తూ యీమధ్య పలువురు ఆంధ్రప్రముఖులు సభలను, ఖండనలను చేయుచున్నారు. అవినీతికరములగు వ్యక్తులను కథలను, నాయికా నాయకులను సృజించి క్రమేపీ, నీతిబాహ్యతను వ్యభిచారమునకు పూజ్యత కల్పించే యీ నవకవుల రచనల్ని ఖండించుటకు పూనుకొనుటే తడవుగ తమ యవినీతికరమగు ప్రచారమునకు ఆటంకము కలిగినందున పలువురు నవకవులకు యేవగింపుకలుగుట సహజము.

ఈనాటి చెత్త చెదారము, రైల్వేలిటరేచరులో, శేకోవికాసముకేవని పలువురు నిస్పృహ చెందుచున్నారు. ఈ వ్యభిచారగాథలే, నగ్నతయే, పశుత్వమే, మాయాంధ్ర సాహిత్య వికాసమని చెప్పుకొనుటకును సిగ్గుచుండ, వితండ వాదనులతో వ్యక్తి దూషణలతో, కవిరాజులమని, శిరోమణులమని నవకవులమని పలువురు హేతువాదానికి, సత్యమునకు, తిలోదకాలిచ్చి, పంచాంగాలు గుణించేవారు సాహిత్యవాదనలకు గడంగుటయు, నంతకన్న ప్రముఖులు నవకవనమును సమర్థించుటకు ముందంజవేయక పోవుటయు విచారకరము.

"యీనాటి రచనల్లోని బూతులే మీకు హేయంగావుండి కనుపించుచున్నవా: ప్రాచీనకవుల రచనల్లో బూతులులేవాయని" ఎవరో శ్రీ శ్రీ శిరోమణిగారట ప్రజామిత్ర 15-12-35 సంచికలో లోగడ నా వ్యాసాన్నిగూర్చి ప్రశ్నించినారు. నవకవుల ప్రతినిధి శిరోమణిత్వం వహించి సాహిత్యమంటేనూ, విమర్శన యంటేనూ, నక్షత్రాలు గుణించి, శెర్రిపేపాలతో, నాలుగురాళ్లు సాదచెప్పి సంపాదించుట యని భావించెనో యేమో!

భావకవుల్లో గ్రంథాలు వ్రాయనివాడులేడు- "చక్కనిసైందు, సొగసైనఅచ్చు, ముద్దులు మూట గట్టు ఫెదర్వైటు పేపరు" ఇంతకంటే యీనాటి భావకవులు సారస్వతానికి చేసిన సేవయేమని నాప్రశ్న!

ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం యివ్వలేక వ్యక్తి దూషణ కీ శిరోమణి నాయకుడు గడంగినంత మాత్రమున సమాధానమేల యనుకొంటిమిగాని, నవకవితాపక పహాసంలో యీ శిరోమణికంటే మగాడు లేకపోవడంచేత యీ సమాధానం వ్రాయవలసి వచ్చినది.

సాముద్రికం చెప్తానని, జ్యోస్యంచెప్తానని, పంచాంగాలు గుణించే యీ శిరోమణులు, పిచ్చిపేపాలలో శెర్రి మెర్రి పదములతో తయారయ్యేవారు సారస్వతానికి చేసిన సేవయేమి, సాహిత్యాన్ని వికసింపచేయడానికి వీరి యోగ్యతయేమి అని నాప్రశ్న. గెడుగువారి గ్రామ్య భాషయనే అనాథ శరణాలయంలో వీరు అగ్రపండితులు. శేషూ కవయిత్రి, కవి సే, యని, శెర్రిపేపాలలో పుట్ట గొడుగులవలె బయలుదేరే యీ శిరోమణులు, శ్రీ శ్రీ శ్రీలున్నూ!

ఈనాటి రచనలు బూతులని చెప్పేవారంతా, [illegible]వచ్చిందేవారంతా, పనిలేనివారట! యీ[illegible] స్యం చాల బాగుంది. ఇంకా [illegible]

నమ్మా, నమ్మకపో,

మొరాదాబాదులో కవారు అను గ్రామమందొక స్త్రీకి ఒక్కసారిగానే ఒకపామును, ఒక మగపిల్లవాడును పుట్టెను. శిశువు వెంటనే చనిపోయెను. పాము ఆశిశువు చుట్టచేసికొని భయంకరముగా బుసకొట్టసాగెను. మంత్రసాని దానిని తీయబోగా అది మంత్రసానిని కఱచెను. మంత్రసాని చనిపోయెను. దానిని పట్టుకొనుటకు చాల ప్రయత్నములు చేసిరి. కాని అది కొరకు నుండ తప్పించుకొని పోయెను.

* * *

ఫ్రాన్సు ఉత్తరభాగమున సముద్రతీరమున డినను అను పట్టణమున నెలక్రిందట కుంభవర్షము కురియగా వాన నీళ్లన్నియు సారాయిగనుండెనట.

* * *

పోలాపూరుయందు సిద్ధేశ్వరుని కోనేటిలో ఇడ్ పండుగ గల సమయమున వినోదముకొరకు తెప్పలో తిరిగివచ్చుటకు 25 మంది స్త్రీలు బిడ్డలు వెళ్లిరి. తెప్ప తలక్రిందులై అందరిని నీటుమునిగెనని, 18 మంది చనిపోయిరని తెలియుచున్నది.

* * *

ఇంగ్లండులో 200,000 పౌనులు వెచ్చించి ఒక ఫిలిం స్టూడియోలు మిడిల్ శెక్సులో నిర్మించడానికి ప్రయత్నం జరుగుచున్నది. వీటిలో సంవత్సరానికి 50 ఫిల్ములు తయారగునట.

* * *

లండనులో వీధులకు 60అడుగుల లోతులో ప్రపంచానికంతా భద్రమైన గదులు కట్టబడుచున్నాయి. ఇంగ్లండు బ్యాంకు బంగారమును [illegible] 15 కోట్ల పౌనుల బంగారమును యీ కొట్లలో నుంచుదురు. ఈ బిల్డింగుకు 2 కోట్ల పౌనులు ఖర్చు అగును. దినానికి 750 మంది పని చేయుచున్నారు. పగటిపూట సమ్మెటదెబ్బ వినపడకూడదు. శబ్దమిచ్చేపని అంతా సాయంత్రం 7 గంll నుండి వుదయం 7 గంllవరకు జరుగును. ఈ కట్టడం ఆరంభమై 10 యేండ్లు అయింది. పూర్తి అయ్యేటప్పటికి యింకా 5 యేండ్లు పట్టుతుందట.

* * *

లాస్ ఏంజిలిస్‌లో ఒకబిడ్డ రాత్రిపూట యేడుస్తుంటే తల్లి నిదుర లేవకపోతే తండ్రే నిద్రలేచి బిడ్డను సముదాయించ వలసివుండినదట. అందుచేత ఆభార్య తనకు అక్కరలేదని భర్త విడాకులు కోరినాడట.

గుణింపు అంతటితో ఆగక, నోటవచించరాని బూతులకు శిరోమణి దిగినాడు. అనామకులెంత వాగినను సభ్యత యనిపించబోదు. అది భావకవిత్వమే కావచ్చును. తదను యాయులకు రుచింపవచ్చును. పని లేనివాడికి భావకవిత్వమని సామెత చిరస్థాయిగ నిల్చినది గనుక శిరోమణి నామకుడు నాప్రశ్నలకు సమాధాన మీయగలిగిన [illegible] సరే, లేకున్న నోటిపాగరు అణచుకొనుట [illegible] చిది. బాధ్యత యెరుగని యిలాంటి గాలి[illegible] లేమి సమాధాన మీయగలరు. ఉ[illegible] ఇల్లు, జోస్యం చెప్తానంటూ పొట్టపోసుకొనే [illegible] ములం చేయు యీ [illegible]లలో వా[illegible] సనము. ఇకనైనను శిరోమణి నా ప[illegible] యంతరమెరిగి ప్రవర్తింపవలెను. [illegible] ధ్యపు వ్రాతలకు ప్రజామిత్రవారి[illegible] గిరో వాంకే తెలియవలెను.

పల్లెటూళ్ల ఘోష

గట్టుపల్లి చింతలపాలెం

గట్టుపల్లి చింతలపాలెం గ్రామములు [illegible] జిల్లా కావలి తాలూకాలోనివి ఈ [illegible] లందు పయిర్లు యెండిపోయి పశువుల[illegible] సహా లేక రయితులు పలుకష్టములు [illegible]మన్నారు. యిచ్చట చిత్త కార్తెలో [illegible] వర్షించి చెరువులకు కొలదినీరు మా[illegible] మెట్టు యిటీవల వర్షము లేకపోవుటచే సా[illegible] కార్తెలో చెరువులలో వుండే-నీరు సగము [illegible] మాత్రమె వచ్చినని యిటీవల మరలా వర్షింపక పోవుటచే పయిర్లు యెండిపోవుటయేగాక త్రాగుటకు పశువులకు నీర్లుకూడా లేక చాలా యిబ్బందిగా వున్నది. నిన్న మొన్న వర్షించిన్న వర్షము యినూ డెల్టాభూములు ఆనబడు కోవూరు నెల్లూరు తాలూకాలలోనే వర్షించి యిచ్చటలేక పోవుట మా దురదృష్టము. బావులక్రింద వున్న భూములకు కష్టపడి మోటతోలి బూములు తడుప ప్రయత్నించిరి గాని మోటనీరు పెట్టినబూములు తెగులుతగిలి యెండిపోవుచుండ మూలిగెడి నక్కపయిన తాటికాయ పడిన చందముగావున్నది యిట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారు స్వయముగా వీక్షించి పూర్తిగా శిస్తులు రిమిషన్ యిప్పించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

—గొట్టిపాటి పెల్లయ్యనాయుడు

బిట్రగుంట

యీ గ్రామమం[illegible] [illegible] 1000 [illegible] మెట్టభూమికి, [illegible] 35సంవత్సరములనుండి, ఖ[illegible] తీర్వల [illegible] జేయుచున్నారు [illegible]ములకు [illegible] విధించుట ప్ర[illegible] [illegible] అందువలన రై[illegible] [illegible] రనియు, ప్ర[illegible] అట్టి [illegible] వసూలు [illegible] కావలితాలూ[illegible] [illegible] మహాసభ[illegible]డి. ప్రభు[illegible] విజ్ఞప్తులు [illegible].

అందువలన [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] రకు [illegible] యివ్వ[illegible] వృష్టి[illegible], వరవ[illegible] సహా[illegible], పోవుట[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] భూములకు [illegible] 0-[illegible]-0 రు 0-[illegible]

రు 1-0-0 శరములకు రు 5-0-0 చొప్పున [illegible] వసూలు చేయుచున్నారు. ఇది చాల [illegible]. చెరువులు, వరవకాలవలు లేక [illegible] మీదనే ఆధారపడియుండు భూములకు [illegible] ప్రభుత్వమువారు-తటి గొప్ప శిస్తులను విధించు[illegible] వల మహాన్యాయముగాను అక్రమముగాను [illegible] నీటి తీర్వలను తీసివేసి మెట్టశిస్తు [illegible] మాత్రమే తీసికొని, ఆకలి, కష్టములకు [illegible] రైతులను, కొంతవరకైనను సహా[illegible] సెదయగాకయని గోరుచున్నాము.

—ఒకరైతు

సోమరపాడు

యీ గ్రామము దొడ్లావారి ఎస్టేటుకు చెందినది. సంవత్సరం 1-కి షుమారు రు 6000- దవులుభర్చున్నది. సదరు గ్రామ చెరువుయొక్క [illegible] గండిబడి, చెరువులోని నీరంతయు పోవుటచే [illegible] బాగు చేయించవలసినదని రైతులెల్ల [illegible] జమీందారులకు విన్నవించగా [illegible] బాగుచేయించనందున [illegible] 1-కి [illegible]ంతెడు గింజలు చొll ఒకటిన్నరపుట్టి ధాన్య[illegible] రైతులే వసూలుచేసి ఆ గండిని పూడ్చుకొని [illegible] పెట్టుకొనిరి.

ఎస్టేటు గారువారు చెప్పినప్రకారం మెట్టు స్వయంగా వసూలు చేయుదురో లేక మాగాణిశిస్తులకే వసూలు చేయుదురో చూడవలసియున్నది.

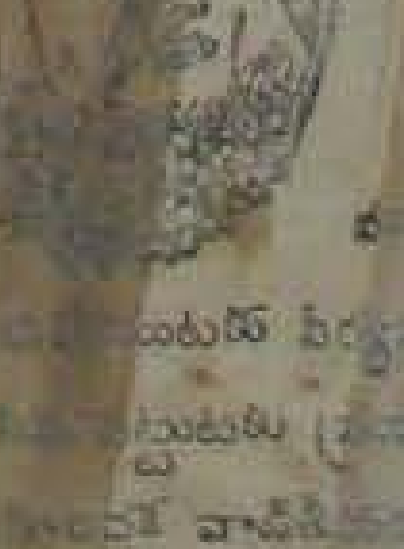
ఒకరైతు

బ్రాహ్మణక్రాక

[illegible] అగష్టు, సెప్టెంబరు అక్టోబరు మాసాలందు [illegible] బాగుగా వర్షించుటచే ప్రజలక్కాం[illegible]లో పూర్వ సస్యములను బెట్టిరి గాని [illegible]లన, కొంత ఫలించుటయు కొంత చెడి[illegible] సంభవించినది. సజ్జ, వరి, అక్టోబరు నవంబరు మాసములలో పెట్టుటవలన, వర్షములు లేక చెరువులు నిండనందున, తీర్వశిస్తి సజ్జ, వరి, పైరులకు, గవర్నమెంటువారు ఉత్తర్వులు [illegible] నిరాకరిస్తూ, అపరాధములు వేసే[illegible], నక్తి ముజరాలివ్వని సూచనలు గ[illegible]న్నారు. ప్రజలు దైవమునునమ్మి [illegible] భస్పలు ధరించుకొనిరి గాని దైవసహాయములేక ప్రభుత్వమువారి వలన, నష్టపడు సూచనలు గన[illegible]డు చున్నవి.

గవర్నమెంటువారు తమ స్టాండింగు [illegible]నే ఆధార పరచుకొని, ప్రజలను నిరుత్సాహ పరుపరాచుట కేవల మహాన్యాయముగాన వెంటనే ప్రభుత్వమువారు రైతులు నష్టపడకుండునట్లు [illegible]చెదయగాకయని కోరుచున్నాము.

—ఒకరైతు

[illegible] మాత్రలు

శ్రీ [illegible] ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే?

[illegible] కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వత [illegible] యోగీశ్వరునొద్ద గ్రహించి ముసలితనము [illegible]లో [illegible] తేజస్సు [illegible] శక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తి లేని స్త్రీలకు [illegible] ప్రమేహ [illegible] రాజము వెళ్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. [illegible] లాభమున్నదా? [illegible] డబ్బు వాపసు [illegible] రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగ జేయుటలో [illegible] వ్రాయుము.

60 మాత్రలు 5-0-0

శాంపిల్కు 30 మాత్రలు రు. 3-0-

డాక్టరు [illegible]

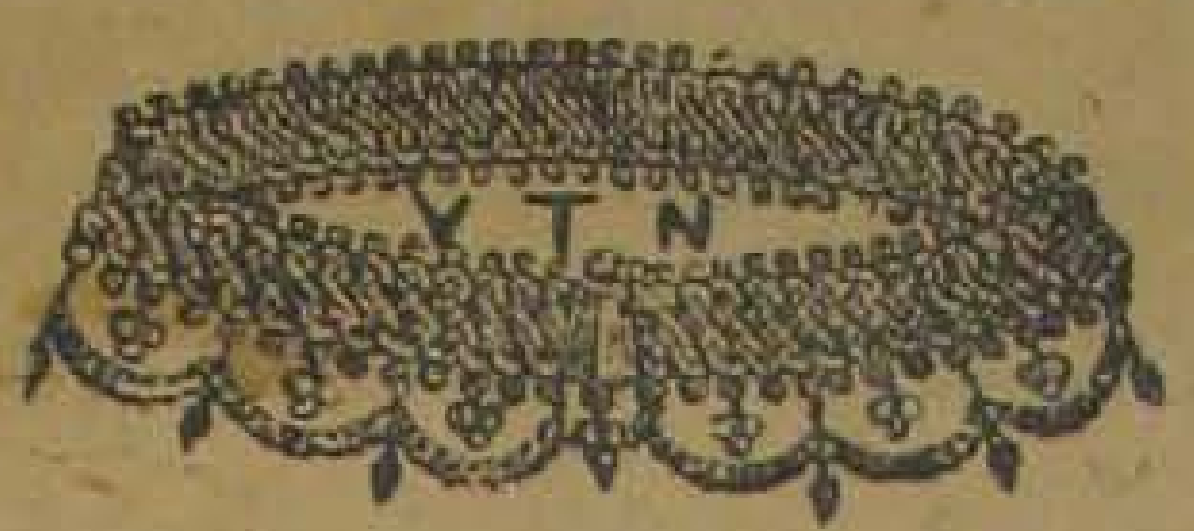
వివిధరకముల స్వర్ణ, రజిత, ఆభరణములకు సుందరమైన, సామానులకు నమ్మకమైన వర్తకులు

శేటు, వద్రాజీ తారాచెందు కంపెని,

ది యిండియన్ కెమికల్ డైమండు వర్క్సు రంగూనువారి ప్రతినిధులు.

నెం 421 చిన్నబజారు-నెల్లూరు.

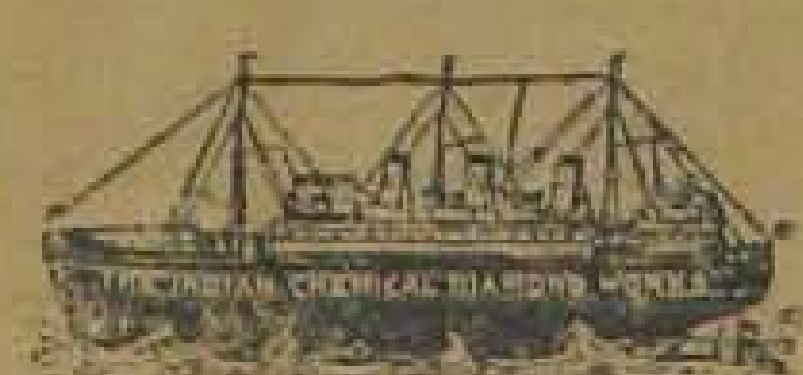

(నవర బంగారుకు, వెండికి గ్యారంటి.)

ఈ స్టీమరు రిజిష్టర్డు ట్రేడుమార్కుగల ఆసలు రంగూను కెమికల్ డైమండ్సునే ఉపయోగింపుడు.

మ. రా:—బంగారు వెండిలగల తాకట్టుమీద సరియైన వడ్డీలకు సైకంయివ్వబడును.

స్వరాజ్య పత్రిక

17-1-36 నుండి మరల వెలువడుంచుట

1936 జనవరి 17 తేదినుండి మదరాసులో స్వరాజ్య దినపత్రిక మరల ఇంగ్లీషులో వెలువడును.

పత్రికయొక్క ఆర్థిక పరిపాలనము కార్య నిర్వాహణము, డైరెక్టరులు ఆయా గురు [illegible] ప్రకారంగా [illegible] హిందూ [illegible] ఎంక్టు [illegible] [illegible] అయ్యరుగారుండి రావు [illegible] రావుగారి [illegible] అధ్యక్షత.

పత్రికయొక్క పాలసీ కాంగ్రెసు పాలసీగా యుండును.

జపానువారిని ఇంగ్లండు మాయము

ఇంగ్లీషువారు సింగపూరునందొక గొప్ప నావికా కేంద్రమును నిర్మించియున్నారు. ఇం దలన పాశ్చాత్యదేశాలకు పోవు వ్యాపార సముద్ర మార్గములమీద ఇంగ్లీషువారికి ఆధిక్యత కలుగు చున్నది. ఈ నావికాకేంద్ర నిర్మాణ ప్రారంభము ఏడు సంవత్సరముల క్రితము ఆరంభమై ఇప్పుడు సంపూర్ణము కావచ్చినది. ఇందు వారు [illegible] కేంద్రము కూడ యేర్పాటుపరచబడియున్నది. మొత్తముమీద 2800 ఎకరముల స్థలము యీ కేంద్రములను ఆక్రమించుకొని [illegible] అవ్వటమంతా నైశాన్యాధిపతి ఇంగ్లండు [illegible] సరముగా యుండు నైశాన్యాధిపతితో [illegible] మాట్లాడుటకు [illegible] గలవు. ప్రపంచ [illegible] సింగపూరు ఎడవ రేవుపట్టణము. [illegible] దేశాలకు, [illegible] దేశాల మధ్య జరుగు [illegible] మంతయు సింగపూరు మీదుగా జరుగు [illegible] జపాను వారికి ఇంగ్లీషువారికి సంఘర్షణ [illegible] [illegible] యేర్పడితే సింగపూరు కేంద్రము [illegible] ఇంగ్లీషువారికి చాల వుపకరిస్తుంది. జపాను [illegible] తొలిక మానిచేయబడుతుంది.

దాంపత్యానికి అయిదుగురు బిడ్డలు

ఇంగ్లండులో సంతాన నిరోధ ప్రచారాని [illegible] కట్టడానికై సంస్థలు బయలు దేరుతున్నాయి. "ది లీగ్ ఆఫ్ నేషనల్ లైఫ్" అను పేరిట వుద్యమము బయలుదేరింది. ఎక్కువమంది బిడ్డలను పుట్టించాలని వీరి ప్రచారం. మతగురువులు, గొప్ప గొప్ప డాక్టరులు కూడా యీ ప్రచారానికి పూనుకొంటున్నారు. ప్రస్తుతము ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఒకరిద్దరు సంతానము మాత్రమే కలుగుచున్నదని, యిదేవిధంగా కొంతకాలం జరిగితే ఇంగ్లండులో జనాభా తగ్గిపోతుందని వీరి భయము. కనీసము ఒక్కొక్క కుటుంబానికి అయిదేసి బిడ్డలు కలుగవాలని వీరి యుద్దేశ్యం. ఈ విషయాన్ని నూతన వధూవరులు గమనించాలని కోరబడుచున్నారు.

క్వెటా భూకంపం.

క్వెటాలో అప్పుడప్పుడు భూమికంపించుచునే యున్నది. 4 తేది తెల్లవారుజామున కొంచెము సేపు భూమి కంపించెను. ప్రజలు నిద్రనుండి లేచిరి కష్టము కలిగినటుల తెలియలేదు.

జర్మనీలో బంగారు గిరాకి

జర్మనీలో బంగారునకు చాల గిరాకి ఏర్పడు [illegible] ఉంగరములు కూడ 8 క్యారట్ల బం [illegible] తయారు చేయుండ వలెనని ముఖ్య [illegible] కంట్రోలరు ప్రకటన గావించెను. [illegible] న్యాయ సమ్మతిముగాని బంగారు [illegible] కూడ రద్దు పరచబడెను. బంగారు [illegible] ఆభరణములు మున్నగునవి ప్రభు [illegible] స్వాధీనము చేసికొన బడుననియు [illegible] లైసెన్సు పొందవలసియున్నద [illegible] చేయబడెను.

[illegible] గంజాము కరువు

[illegible] రైతుసంఘమువారి విచారణ.

(స్వకీయ విలేఖరి)

[illegible] 12-35 దిన జిల్లారైతుసంఘ కార్యద [illegible] దుక్క సూర్యనారాయణరెడ్డి, [illegible] గారు వెంకటాపురం, కలిటి [illegible] పురం [illegible] [illegible] కొత్త అగ్రహారము గ్రామ [illegible] చేసి విచారణ గావించిరి.

[illegible] పూర్తిగా పాటలుపోయినవి. నీటి [illegible] గా యున్నది. ప్రజాసామా [illegible] పానీయములకు ఆధారములు [illegible] తమకుగల స్వల్ప ఆస్తు [illegible] పెట్టి బర్మా, బెంగాలు [illegible] లకై పోవుచున్నారు. పశువు [illegible] సేపలు దూరదేశ సంతలకు [illegible] పోయి తాకట్టు [illegible] విక్రయిం [illegible].

[illegible] ప్రస్తుత పరిస్థితులలో రైతులు [illegible] పలహాలో సంగిన [illegible] మంచినీటి వసతు [illegible] నీటిపారుదుకును, జవాన్ని [illegible] రక్షించవలెనని ప్రభుత్వ [illegible] వారిని ప్రార్థించిరి.

యావద్భారత కిసాన మహాసభ.

ఆచార్య రంగాగారి ప్రకటన.

దక్షిణ ఇండియా రైతుల సమాఖ్య యొక్క జనరలు సెక్రటరుగారును, భారత శాసన సభ్యులునుఅగు ఆచార్య రంగాగారు అలహాబాదులోని సెంట్రల్ కిసాను సంఘముయొక్క జనరల్ సెక్రటరి మోహనలాలు గౌతమగారును కలసి ఒక జాయింటు ప్రకటనమును చేసిరి. దేశములోని రాష్ట్ర, జిల్లాసంస్థల ప్రతినిధులు జనవరి నెల తే 15 దిన మీరాటులో సమావేశముకానున్న సభకు హాజరు కావలెను. అఖిలభారత వర్షమునకు, కేంద్ర కిసాను సంస్థను సంస్థాపన చేయుటకును, అఖిలభారత కిసాను మహాసభను ఏర్పాటు చేయుటకును ఆ సమావేశమున యోచింపబడును.

కార్మిక నాయకునికి 9 నెలల శిక్ష.

కలకత్తా కార్మిక నాయకుడు ప్రభుత్వమువారి అనుమతి లేనిదే బొంబాయి వెళ్ళి నందుకు తాత్కాలిక ప్రధాన రాజధాని మేజస్ట్రేటు 9 నెలల కఠిన శిక్ష విధించెను.

పాకీపనివారు మంత్రిని దర్శించుట

కలకత్తా కార్పొరేషనువల్ల తమ కేర్పడిన కొన్ని యిబ్బందులను తెలుపుకొనుటకై రమారమి 700 మంది పాకీపనివారలు బంగరాష్ట్ర స్థానిక పరిపాల శాఖాంగపు మంత్రిగారి గృహమునకు ఊరేగుచు వెళ్లిరి. కార్మిక నాయకులు నాయకత్వమును బూనియుండిరి. వారి మొరల నాలకించిన పిమ్మట కార్పొరేషను స్వంతబాధ్యతతో కార్యములను నిర్వహించుటకు అధికారమును గలిగియున్నదనియు, ప్రభుత్వము జోక్యము చేసికొనుట అనుచితముగ జరుగుచుండెననియు, ఈ విషయమున అవసరమైన యెడల ప్రతినిధులతో చర్చింపవలెనియు మంత్రిగారు తెలిపిరి.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. N. 603 of 1935.
O. S. 907 of 1934.

పువ్వులపల్లి సుబ్బరామిరెడ్డి ... వాది.

ఎదిరి.

పొన్నలూరు రమణారెడ్డి ... ప్రతివాది.

యీ కేసులో వాది ప్రతివాదిమీద పొందిన డిక్రీని అమలు జరుపుటలో ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తి భూములను జప్తిచేయించి యున్నందున వేలం నోటీసు నిమిత్తం తే 4—2—1936 దిన వాయిదా వేయబడియున్నది గనుక పదను లేదా ప్రతివాది కోర్టులో హాజరై తనకుగల ఆక్షేపణను తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల, అతని పరోక్షంలో యీలమునకు పుత్తర్వు చేయబడునని తెల్పడమైనది.

ఏ. ఎన్. గ రాఘవరెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

బ్రాహ్మీ ఆమలక తైలము

మానసిక, శిరోవ్యాధుల మస్తిష్కపు నివారణచేసి జ్ఞాపకశక్తి [illegible] హితమును బుద్ధికి చురుకుదనమును వృద్ధిపొందించును 4 ఔన్సులు సెల 1-8 12 అణాలు మదరాసు సమస్త శిరోరోగముల నివారించి మంచి బలమును, [illegible] నిర్వ్యక్తిని కల్గించును, డబ్బి వెల రు 1—4—0 2 డబ్బీలు చాలును. గులాబీ [illegible] వాడినచో సుఖనిద్రనయును కల్గించుటలో అత్యుత్తమమయినది. డబ్బీ 8 అణాలు [illegible]

ప్రజామిత్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
చండలూరు, [illegible], గుంటూరు

అసెంబ్లీలో అడ్జర్న్ మెంటు ప్రతిపాదన

కాంగ్రెసు జాతీయ ఉద్యమముల విషయమై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు కల్పించుకొనిన [illegible] నివారించుటకుగాను తగినచర్య [illegible] చేయుటకుగాను భారత శాసనసభలో డిప్యుటి అధ్యక్షులుగు అఖిలచంద్ర దత్తుగారు అడ్జర్న్ మెంటు ప్రతిపాదనను ప్రతిపాదింప నోటీసిచ్చియున్నారు.

బంగారు ఎగుమతి

4 తేదితో అంతమగు వారమున బొంబాయి నుండి రు 74,24,939 విలువగల బంగారము విదేశములకు ఎగుమతి చేయబడెను. ఇంగ్లండు బంగారు ప్రమాణము విడనాడి నప్పటినుండి రు 267, 50,64,861 విలువగల బంగారము ఎగుమతి చేయబడెను.

* * *

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక యీనెల 25 తేదిన 11 గంటలకు జరుగును. ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు జరుగును.

* * *

వెనిజూలాలోని అధ్యక్షునకు 144 మంది బిడ్డలు

1908లో వెనిజూలా దేశమునకు గోమెజుగారు అధ్యక్షత స్వీకరించిరి. 1935లో మృతిచెందిరి. 24-7-1885 తేదిన జనించెను. ఇతనికి 144 గురు బిడ్డలున్నారు. ఇతని విశాల మందిరమున 200 గదులున్నవి.

* * *

ఆంధ్రలోకమునకు ముదముగూర్ప త్వరలో వెలువడనున్నది.

లక్ష్మి పిలిమ్సువారి

ద్రౌపతి మానసంరక్షణము

ప్రఖ్యాతిగాంచిన బొంబాయి ఫిలింసిటీ స్టూడియోలో అత్యద్భుతమైన సెటింగులతో తయారగుచున్నది.

తెలుగుటాకీ 'ప్రపంచమునకు తలమానిక'మనగు దీనియందలి నటీనటకులు!!

అఖిలభారత నటకావతంసమని శ్రీ రవీంద్రనాథకవి మహాశయునిచే పేర్కొనబడిన

నాట్యకళా ప్రపూర్ణ బళ్లారి. టి. రాఘవాచార్యులవారు

మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్యగారు
దైతా గోపాలంగారు
వి. వి. సుబ్బయ్యగారు
బుద్దావరపు మండేశ్వర రావుగారు
పారుపల్లి సుబ్బారావుగారు
డాక్టరు. శివరామ కృష్ణయ్యగారు
నెల్లూరు రంగస్వామి అయ్యంగారు
మొదలగు నటీనటకులు

శ్రీమతి పద్మావతిగారు
మిస్. కమలాబాయి (సురభి)
,, లీల
,, శ్రీమతి (నరసారావుపేట) మొదలగు
నటీమణులు.

For Booking Apply to:—
Lakshmi Films Ltd.,
3/7 Th[illegible]hiappan Street,
G. T. Madras.

పల్నుస్పెషలిష్టు సి.ఎ.కె.చార్యాగారి
దాతుబలాశితాపగళ
రిజిష్టరు మందులు.

ధాతుబల:—ఇంద్రియ పటుత్వమును, మంచి ఉత్సాహశక్తిని కలిగించును.
6 ఔన్సుల సీసా రు 1—8—0.

తాపగళ:— సర్వ జ్వరములను త్వరలో కుదుర్చుటయందు అమూల్యమైనది.
(రిజిష్టర్డు)
30 మాత్రలుసీసా రు 1—4—0

శూల గజకేసరి:—దీర్ఘములగు కడుపునొప్పులచే కృషించువారలకు త్వరలో ఆరోగ్యమును చేకూర్చును.
(రిజిష్టర్డు)
30 మాత్రల సీసా రు 2—12—0.

డి. తిరుపతి ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి,
చిలకలూరిపేట, మద్దులూరుపోస్టు, గుంటూరు జిల్లా.

అత్యాశ్చర్య [illegible] రోగ నిర్మూలిని. (రిజిష్టర్డు)

కుదిరిన తెరవాత [illegible] చేయువారికి రు 1000లు బహుమానము. 20 సం॥ కొత్తలము మొదలు [illegible] ఎల్లి సర్వ చర్మవ్యాధులు, యేస్థితిలో ఎంతకాలమునుండి [illegible] బాగుచేయుదుము. తెలకోలది [illegible] బాగుపడిరి. డాక్టర్లు [illegible] సర్టిఫై చేయుచున్నారు.

డాక్టరు వి. [illegible] యమ్.బి.బి.యస్.,యమ్.డి. చర్మ రోగ చికిత్సా నిపుణులు, [illegible] గా వ్రాయుచున్నారు.

"లక్ష్మి అండ [illegible] అత్యాశ్చర్య కుష్ఠరోగ నిర్మూలిని అను ఔషధము నా కుష్ఠరోగులకు [illegible] లో అద్భుతమగు గుణమిచ్చినది. ఆ మందులవలన కుష్ఠరోగము [illegible] పరీక్ష చేయగా కుష్ఠ క్రిములేమియులేవు లక్ష్మి అండు కంపెని [illegible] మందులన్నిటిలో మిన్నయని సర్టిఫై చేయుచున్నాను."

పూర్తి [illegible] గుటకును, యీ దిగువ అడ్రసుకు వ్రాయుడు.

లక్ష్మి అండు కంపెని, (రిజిష్టర్డు)
కుష్ఠు [illegible] రోగ చికిత్సానిపుణులు.
[illegible].ఆర్.యస్ పోష్టు.

Printer, Publisher, and Editor— N. Venkatrama Naidu, Zamin Ryot Press, Gandhi Chowk, Nellore.